

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUKLARIN DİJİTAL
KAYNAKLARDAN BİLGİ EDİNMESİ: TRT EBA ANAOKULU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalı

EKİM, 2022

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUKLARIN DİJİTAL
KAYNAKLARDAN BİLGİ EDİNMESİ: TRT EBA ANAOKULU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR
(Y1912.410009)

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Belma TUĞRUL

EKİM, 2022

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Okul Öncesi Dönemde Çocukların Dijital Kaynaklardan Bilgi Edinmesi: Trt Eba Anaokulu” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (.../.../2020.)

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR

ÖNSÖZ

Araştırma sürecim boyunca beni motive ederek, engin bilgi ve tecrübesiyle dönütler veren, yardımlarını, sabrını ve desteğini hiç eksik etmeyen benim için çok kıymetli öğretmenim, danışman hocam, Sayın Prof. Dr. Belma TUĞRUL hocama teşekkürü sonsuz bir borç bilirim. Yine bu aşamada benden desteğini esirgemeyen hocalarıma, canım aileme, arkadaşlarıma çok teşekkürlerimi sunarım.

Ekim, 2022

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUKLARIN DİJİTAL KAYNAKLARDAN BİLGİ EDİNMESİ: TRT EBA ANAOKULU

ÖZET

Eğitim sistemi içerisinde teknoloji kullanımı uzun yıllardır devam etmektedir. Dijital kaynaklar olarak adlandırılan bu sistemler, radyo, televizyon, bilgisayar, telefon gibi kaynaklardır. Covid-19 pandemisinin tüm dünyayı sarmasıyla birlikte ülkemizde de eğitime bir süre ara verilmiş ve bu dönemde çocukların eğitimi için her eğitim seviyesinde dijital kaynaklardan yararlanılmıştır. Eğitim sistemimizin en alt kademesi olan anaokulu düzeyinde de uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesi için dijital kaynaklardan biri olan televizyon yayınları kullanılmıştır. TRT EBA Anaokulu, Covid 19 salgını sırasında, okula erişimi sağlanamayan çocukların, erken çocukluk eğitimi alma fırsatlarından mahrum kalmaması için acil eylem planları dahilinde hayata geçirilen ilk televizyon anaokulu yayını olmuştur. Bu çalışmada okul öncesi dönemde çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi TRT EBA Anaokulu yayınları özelinde incelenmiştir. Araştırmada nitel analiz yöntemlerinden karşılaştırma yöntemi kullanılmış, veri analizi betimsel istatistik, tümevarım içerik analizi ile gerçekleştirilmiştir. 25 okul öncesi öğretmenin görüşü alınarak yapılan araştırma sonucunda TRT EBA Anaokulu programlarının Fen-Matematik, Türkçe Dil, Oyun, Ailece Kuşağı, EBA LAB gibi etkinlikler ve bu etkinliklerde kullanılan materyallerin çocukların yaşına uygun, çocuk menfaatini, mevcut okul öncesi eğitim programını desteklediği, çocukların gelişimine ve eğitim gereksinimlerine uygun olduğu görüşleri belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: TRT EBA Anaokulu, Okul Öncesi Eğitim, Anaokulu, Covid-19, Dijital Kaynak.

PRESCHOOL CHILDREN’S ABSORTION OF INFORMATION FROM DIGITAL SOURCES: TRT EBA KINDERGARTEN

ABSTRACT

The use of technology in the education system has continued for many years. These systems, which are called digital sources, are sources such as radio, television, computer, and telephone. With the Covid-19 pandemic surrounding the whole world, education was suspended for a while in our country and in this period, digital resources were used for the education of children at every education level. For the realization of distance education at the kindergarten level, which is the lowest level of our education system from digital sources one of the television broadcasts was used. TRT EBA Kindergarten, during the Covid-19 epidemic, for children who could not access school, was the first television kindergarten broadcast to be implemented within the scope of emergency action plans in order not to be deprived of early childhood education opportunities. In this study, children's acquisition of information from digital sources in preschool period TRT EBA Kindergarten broadcasts were examined specifically. In the research, the comparison method, one of the qualitative analysis methods, was used, and data analysis descriptive statistics, and inductive content analysis were carried out. As a result of the research conducted by taking the opinions of 25 preschool teachers, TRT EBA Kindergarten programs' activities such as Science and Mathematics, Turkish Language, Games, Family Generation, EBA LAB and it is stated that the materials used in these activities are suitable for the age of the children, support the interests of the children, the existing preschool education program, and are suitable for the development and educational needs of the children.

Keywords: TRT EBA Kindergarten, Preschool Education, Kindergarten, Covid-19, Digital Source.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR LİSTESİ.....	viii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	ix
I. GİRİŞ	1
A. Problem Durumu	1
B. Araştırmanın Amacı.....	4
C. Araştırmanın Önemi	4
D. Problem Cümlesi	5
E. Alt Problemler	5
F. Sayıtlılar.....	6
G. Tanımlar.....	6
II. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	7
A. Okul Öncesi Eğitim ve Önemi.....	7
B. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri ve Amaçları.....	10
C. Okul Öncesi Eğitim Kurumları.....	12
1. Okul öncesi eğitim kurumlarının önemi	13
2. Okul öncesi eğitim kurumlarında fiziki ortam.....	14

3. Fiziki ortamda bulunması gereken nitelikler	16
D. Okul Öncesi Eğitimde Etkinlikler	18
E. Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımı.....	20
F. Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Dijital Kaynaklar.....	22
G. Çeşitli Ülkelerde Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Uygulamaları	23
III. OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE TRT EBA ANAOKULU PROGRAMLARININ İNCELENMESİ.....	25
A. Takvim.....	25
B. Etkinlik Kuşağı	26
1. EBA LAB.....	26
2. Bu Eller Ne Yapıyor?.....	26
C. Belirlenen Tema Kapsamında Planlanan Etkinlikler.....	27
D. Ailece Kuşağı.....	28
E. Eba Anaokulu Yayın İstatistikleri	28
IV. YÖNTEM.....	29
A. Araştırmanın Modeli.....	29
B. Çalışma Grubu	29
C. Veri Toplama Aracı	30
D. Verilerin Analizi	30
V. BULGULAR VE YORUM.....	32
A. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	32
B. Öğretmen Görüşlerine Göre Elde Edilen Bulgular ve Yorum.....	33
C. Hipotezlere İlişkin Bulgular ve Yorum	53
VI. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	55
VII.KAYNAKÇA	59
EKLER.....	67

ÖZGEÇMİŞ.....	74
----------------------	-----------

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
FATİH	: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MEBBİS	: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri
TC.	: Türkiye Cumhuriyeti
Vb.	: Ve Benzeri
Vd.	: Ve Diğerleri
YEĞİTEK	: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1.Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	32
Çizelge 2.Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri.....	34

I. GİRİŞ

A. Problem Durumu

Teknolojideki hızlı değişimler elektronik cihazlara da yeni özellikler katmış hatta yeni cihazların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Günümüzde yaygın olarak kullanılan akıllı telefonlar, tabletler teknolojinin getirdiği yeni cihazlardır. Akıllı telefon ve tabletlerin bu denli yaygınlaşmış olması ve kolay erişim sağlanması, çocukları çok erken yıllardan itibaren teknoloji ile karşılaştırmış ve onları teknolojinin kullanıcıları haline getirmiştir. Pek çok kişinin eğlence amacıyla ürettiği, teknolojinin zengin uyaranları ile tasarlanmış dijital oyunların, kolay bir şekilde akıllı telefon ve tabletlere yüklenebilmesi de çocukların dijital oyunlarla karşılaşmasını kaçınılmaz bir hale getirmiştir (Bozkurt, 2014).

Dijital oyunlar başlarda eğlence için üretilmiştir. Fakat sahip olduğu özellikler düşünöldüğu zaman, dijital oyun kullanımının olumlu yöne dönüştürölmesini ve eğitim amaçlı kullanılabileceğini düşöndürmüştür. Özellikle erken çocukluk yıllarında kazandırılması beklenen hedefler soyut ve anlaşılması zor olduğunda, karmaşık, analiz ve sentez gerektiren strateji geliştirilmesi gereken yerlerde yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bu eğitim amaçlı kullanım çocuklara oyun temelli öğrenmeler sunmasının yanı sıra aktif katılımı ve etkileşimi barındırması ile olumlu sonuçlar sağlamaktadır (Çetin, 2013).

Durualp ve Aral (2010), oyun temelli eğitimin altı yaş çocuklarının sosyal becerilerine olan etkisini incelemiş oldukları araştırmalarında oyun temelli eğitim programının sosyal becerileri kazandırmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aksoy (2014), anasınıfına devam eden çocuklara hikâye anlatma ve oyun temelli sosyal beceri eğitiminin sosyal becerilere etkisini incelediği

araştırmasında eğitimin çocukların sosyal becerilerini geliştirmede olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Kovess-Masfety ve arkadaşlarının (2016), video oyunlarına ayrılan vakit ile çocukların ruh sağlığı, bilişsel ve sosyal becerisiyle olan ilişkilerini incelemek amacıyla yaptıkları araştırmalarında video oyunu kullanımının ruh sağlığı sorunlarının artışıyla ilişkili olmadığı, tam tersine video oyunlarına ilgili olan çocukların; akran ilişkileri problemlerinde koruyucu bir unsur olduğu görülmüştür.

Lawrence M. S. (2018); dijital oyunlarla beş yaş çocuklarının sosyal etkileşimlerini gözlemek amacı ile yaptığı araştırmasında; ipadle oynarlarken ve ekrana bakarlarken birbirlerinden ayrı olmadıkları, birbirleriyle etkileşime girerek konuştukları, oyunlar oynadıkları, hayal ettikleri görülmüş, ipadlerin sosyal etkileşime davet ettiği bulgusuna ulaşılmıştır.

EBA (2021), okul öncesi çocuklarının ses farkındalıklarının geliştirilmesinde teknoloji kullanımının etkililiğinin incelediği bir tablet oyunu, çalışma sayfası ve okuma-yazmaya hazırlık akademik başarı testi kullandığı deneysel çalışmasında kullandığı yöntemin çocukların ses farkındalığını geliştirmede etkili olduğu görülmüştür.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) okullarda BİT (Bilgi İletişim Teknolojileri) kullanımının yaygın hale getirilmesin ilişkin projeleri önemsemektedir (Kurbanoglu, 2002; Tecen, Yıldırım ve Özden, 2000). Bu projelerden biri Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesidir. Bu projeyle okullarda yazılımsal ve donanımsal ihtiyaçlar karşılanmakta internet kullanımı yaygınlaştırılmaktadır (EBA, 2021).

Teknolojinin eğitimde kullanılmasının yaygınlaştırılmasını içeren bir proje olan FATİH projesinin alt bileşenleri söz konusudur. Projenin içerik alt bileşenini Eğitim Bilişim Ağı (EBA) oluşturmaktadır. Projenin yazılım boyutunu EBA karşılamaktadır. EBA, MEB bünyesindeki Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) tarafından hazırlanan herkesin kullanımına sunulan ücretsiz bir platformdur (Dursun, Kırbas ve Yüksel, 2015; EBA, 2021).

EBA eğitimin bütün kademelerinde gereksinim duyulan eğitim materyallerini elektronik ortamlarda ücretsiz olarak sunan bir platformdur. Bu platform içerisinde istenilen içeriklere çeşitli modüllerden ulaşılabilmesinin yanında içerikler hazırlanabilmekte ve paylaşımlar yapılabilmektedir. EBA, tüm öğrenciler için bireysel öğrenim materyalleri sunarak öğrencilerin sınıfların haricinde de öğrenebilmesine imkan tanımakta, kullanıcılarına projeler, ders notları ve yardımcı dokümanlar sunmaktadır (FATİH, 2021). Bu platformda bulunan EBA DERS modülünde tüm kademelere ait eğitsel içerikler sunulmuştur (EBA, 2021). Öğretmenler <http://ders.eba.gov.tr> adresinden Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS) bilgileri ile öğrenciler e-okul bilgileri ve açık öğretim bilgileri ile girerek elektronik içeriklere ulaşabilirler. Bu elektronik içerikler, alanında uzman kişilerce üretilmektedir. Bunun yanında dünyada ve Türkiye’de dijital yayıncılıkta önde gelen eğitim firmalarının sağlanan e-içerikler de EBA içeriklerini zenginleştirilmektedir (EBA, 2021). “EBA’daki e-içerikler farklı öğrenme stillerine (görsel, sayısal, sözel, bireysel, sosyal, işitsel öğrenme) sahip öğrencileri de kapsamaktadır. Bu yönüyle EBA’nın öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçilmesini daha da kolaylaştırması; ezbercilikten uzak, nitelikli kaynakları analiz ederek araştıran, yorumlayan ve bilgiden bilgi üretebilen bireylerin yetiştiği bir ülkenin temellerinin atılmasına yardımcı olması beklenmektedir” (EBA, 2021).

Dijital kaynakların ses farkındalığını kazandırmada etkili olduğu ve dijital oyunların çocukların akran etkileşimine, ruh sağlıklarına ve sosyal etkileşimine olan etkileri üzerine durulmuştur.

Bu bilgiler doğrultusunda okul öncesi eğitimde dijital kaynakların eğitimsel amaçla kullanılmasına ilişkin kaynakların sınırlı olduğu görülmektedir. Dijital kaynaklar eğitsel bir araç olarak kullanılarak çocukların birçok beceri gelişimine yardımcı olabildiği gibi, sosyal beceri gelişiminde de etkili olabilir. Dijital kaynaklardan eğitim, çocukları eğlendirirken aynı zamanda öğrenmelerinde kolaylık sağlamaktadır. Okuma yoluyla ya da dinleme yoluyla çocukların hafızalarında bir öğrenme yaratılırken, bu öğretimin dijital kaynaklarla yapılması, görsel, işitsel duyulara da hitap ettiğinden öğrenmeden beklenen verim artacaktır. Dijital kaynaklarla eğitim için ülkemizde daha önce de girişimlerde bulunulmuşsa da tüm ülkede uygulamaya tam olarak

geçilememiştir. Taşınmalı eğitim sistemi, ekonomik güçlükler, öğretmen yetersizliği, araç gereç yetersizliği, okul binalarının fiziksel koşulları, kalabalık sınıflar da dijital kaynaklarla eğitimi gerektirmektedir. TRT EBA Anaokulu, Covid 19 salgını sırasında, okula erişimi sağlanamayan çocukların, erken çocukluk eğitimi alma fırsatlarından mahrum kalmaması için acil eylem planı dahilinde hayata geçirilen ilk duvarsız anaokuludur. Bu çalışma okul öncesi çocukların yararı, menfaati, müfredatı dijital kaynakların desteği ile eğitim verilmesi TRT EBA ANAOKULU programı örneği ile ortaya konulması düşünülmüştür. Daha önce bu alanda çalışmanın yapılmamış olması da bir problem durumu olarak görülmektedir.

B. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, tüm dünyayı etkisi altında bırakan Covid 19 salgını nedeniyle okula erişimi aksayan okul öncesi dönemdeki çocukların mağduriyetini kısmen de olsa giderebilmek için, Çocuğun Olduğu Her Yerdeyiz sloganıyla hayata geçirilen ve Dünyanın En Büyük Duvarsız Anaokulu olarak tanımlanan TRT EBA Anaokulu kapsamında yayınlanan eğitsel içeriklerin incelenmesini hedeflemektedir. İnternet erişiminin kısıtlı olabileceği düşüncesiyle, tüm evlerde bulunma olasılığı yüksek olan televizyonlar aracılığıyla çocuklara ulaşmanın daha mümkün olacağı sayılıyla uygulamaya sokulan TRT EBA Anaokulu içerikleri öğretmen görüşlerine baş vurularak değerlendirilmek istenmiştir.

C. Araştırmanın Önemi

Covid 19 nedeniyle, dünyanın her yerinde insanlar günlük rutin yaşamlarını sürdürme bakımından engellerle karşılaştılar. Bu süreçten her yaş düzeyindeki insanlar etkilendi, ancak süreçten en fazla mağduriyet yaşayan okul çocukları oldu. Kırılgan bir grup olan okul öncesi çocukları da okul çocukları içindeki en özel grup olarak, bu süreçte alınacak tedbirlerin önceliği olmuştur.

Daha önce geliştirilmiş, referans alınacak bir başka örneği olmaması nedeniyle, ilk kez hayata geçirilen TRT EBA Anaokulu örneği, bundan sonra geliştirilecek alternatif programlara öncülük etmesi açısından da önemli görülmektedir. Ayrıca, Covid 19 gibi çok özel bir salgın döneminde, çocuk dostu

bir anlayışla ortaya çıkan bir fikrin etkilerinin çok boyutlu olarak incelenmesi açısından da bilim insanlarına yeni bir araştırma alanı yaratması nedeniyle de konu, önemlidir.

Özetle; Koronavirüs pandemisiyle birlikte ülkeler okulları kapatmış, milyonlarca öğrenciyi eğitim ve sağlık kaynaklarından koparmıştır. Bu durum pek çok ülkede eğitimde bazı değişikliklerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda ülkemizde de MEB, TRT EBA aracılığıyla uzaktan eğitim uygulamasına geçmiştir (Yurtseven vd., 2021).

Bu araştırmada dijital kaynak destekli eğitim programının okul öncesi eğitimde TRT EBA Anaokulu programlarının çocuklara eğitim kazandırıp kazandırmadığını ortaya koyması yönünden önemli görülmektedir. Araştırma bu yönde yapılacak yeni bir çalışma olmasından dolayı da önemlidir. Ayrıca hazırlanan eğitim programı ile dijital kaynakların planlı bir şekilde etkisinin incelenmesi açısından da önem taşımaktadır.

D. Problem Cümlesi

Okul öncesi dönem çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: TRT EBA Anaokulu örneği özelinde kullanılan etkinliklerin, materyallerin çocukların menfaatlerine, gelişimlerine ve müfredata uygun mudur?

E. Alt Problemler

- Öğretmen görüşlerine göre okul öncesi dönem çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: TRT EBA Anaokulu içerikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte midir?
- Öğretmen görüşlerine göre okul öncesi dönem çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: TRT EBA Anaokulu yayını, eğitsel açıdan çocukların seyretmesi için ebeveynlere öneriliyor mudur?
- Öğretmen görüşlerine göre okul öncesi dönemde çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: TRT EBA Anaokulu eğitim akışı ve içindeki, Fen-Matematik, Türkçe Dil, Oyun, EBA LAB, Ailece Kuşağı, gibi

etkinlikler ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte midir?

F. Sayıtlar

Araştırmanın verilerinin toplanmasında kullanılan aracın araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

Araştırmaya katılan okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sorulara samimiyetle cevap verdikleri varsayılmıştır.

G. Tanımlar

Bilişim Teknolojileri: “Bilgilerin toplanmasında, depolanmasında, işlenmesinde bilgisayarlar aracılığıyla kullanıcıların hizmetine sunan bütün teknolojileri kapsayan teknolojilerdir.” (Gök, 2010).

Okul Öncesi Eğitim: “Doğumdan, zorunlu eğitim yaşına kadar çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri, göz önüne alınarak, çocukların sağlıklı bir şekilde fiziksel, duygusal, dil, sosyal ve zihinsel yönden gelişmelerini sağlayıcı, olumlu kişilik temellerini aldığı, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, çocukların kendilerine güven duymalarının sağlandığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli bir eğitimidir” (Haktanır vd., 2009).

EBA: Fatih Projesi alt basamaklarından içerik kısmını oluşturan; eğitim-öğretim sürecinde etkin materyallerin kullanılabilmesini sağlayan; zengin, farklı, eğitici içerikler sunan, e-içerik konusunda öğretmen ve öğrenciler başta olmak üzere bütün eğitimcilerin ihtiyaçlarına cevap veren çevrimiçi bir eğitim platformudur (EBA, 2021).

II. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmanın bu başlığı altında okul öncesi eğitim, okul öncesi eğitim kurumları, okul öncesi eğitimde etkinlikler, teknoloji kullanımı ve kullanılan dijital kaynaklar konularına değinilmiştir.

A. Okul Öncesi Eğitim ve Önemi

Okul çağı öncesi yaşlar insan hayatının önemli süreçlerindedir. Bu süreçte bireylerin gelişimiyle ilgili oluşabilecek sorunların altında okul öncesi dönemde yapılan hataların olduğu araştırmalarla gösterilmiştir (Turaşlı, 2009). Okul öncesi dönemin sağlıklı olarak geçirilmesi ve tüm gelişim alanlarının desteklenmesi sağlıklı bireyler ve toplumlar için son derece önemlidir.

Okul öncesinde eğitim, toplumun dolayısı ile bireylerin ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve bunlara uygun olarak eğitim ortamlarının düzenlenmesini sağlamaktadır. Bu süreç içerisinde gösterilen eğitim çabaları, bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşıladığı gibi insan hayatının devamında da pek çok olumlu etkileri de beraberinde getirir (Turaşlı, 2009).

Esasında okul öncesi eğitim ailede başlamaktadır. Çocuklar, gelişim alanlarındaki tüm becerilerine ilişkin ilk adımları aileyle atarlar. Aile içerisinde başlayan eğitim süreci ardından okul öncesi eğitim kurumlarıyla beraber sürmektedir. Bilhassa farklı çevrelerden gelen çocuklar için okul öncesi eğitim kurumları zengin ve ortak bir ortam yaratmaktadır. Böylece çocuklar eşit olarak elverişli bir ortamda eğitimlerine başlamaktadırlar. Eğitim hayatlarına ilk adımlarını atan çocukların, okula hazırlanmaları ve daha sonraki eğitim hayatlarına olumlu katkısı olduğunu gösteren pek çok araştırma, okul öncesi eğitimin önemli olduğunu göstermektedir. Okul öncesi eğitim, çocukların merkezde tutulduğu bir eğitim programıyla beraber, çocuklar arasındaki ilgiler ve ihtiyaçlar, gelişim düzeyleri ve bireysel farklılıkları da dikkate alınarak okul

öncesi eğitimin kalitesini üst düzeye getirebilecektir (Koç, Taylan ve Bekman, 2002).

Okul öncesi eğitim tarihsel olarak ele alındığında uzun bir geçmişinin söz olduğu görülmektedir. J. J. Rousseau 1762 yılında yayımlanan Emilie eseriyle beraber, yaşamın ilk yıllarının, bireylerin gelişimlerinde önemli olduğunu ileri sürmüştür. Rousseau'nun bu düşünceleri pek çok düşünürü de etkilemiştir. Bu düşünürlerden biri olan Pestalozzi, 19. yüzyılda toplumdaki sorunların yeni bir eğitim düzeniyle çözülebileceğini ifade ederek, kırsaldaki fakir çocuklar için uygulamalı eğitimlere dayanan okullar kurmuştur. Öğrenmenin bireyin doğumuyla başladığı görüşünden hareketle, yaşayarak yaparak öğrenme ilkesini benimsemiş olan bu ünlü düşünür ve eğitimcinin, çocuk eğitimindeki yeri önemlidir. Paris'te 1844'de Marbeau tarafından, çalışan anneler için açtığı ilk kreşin ardından diğer ülkelerde de kreşler kurulmaya başlamış, Almanya'da da Krippe denilen kreşler yaygınlaşmıştır. Bütün bu gelişmelerden ve Pestalozzi ve Comenius'un düşüncelerinden etkilenen Alman Friedrich W.A. Froebel okul öncesi eğitimin gerekli olduğunu savunmuş ve ilk anaokulunu açmıştır. Ailelerin sorumluluğunda olan çocukların okul öncesi eğitiminin, eğitimciler tarafından ele alınması gerektiğini savunan Froebel, 1837'de Kindergarden (Çocuk Bahçesi) adını verdiği okulu açmıştır (Köksalan, 2010).

Okul öncesi eğitimler, 0-6 yaşlar arasındaki çocukların içerisinde yaşadıkları toplumların kültürel değerleri de dikkate alınarak, gelişim alanlarını pek çok açıdan pozitif olarak etkileyen, yaratıcılığı artıran, düşünce, duygu ve akıl yürütme, kendilerini ifade etme gibi becerileri kazandıkları bir süreçtir (Gündoğdu, 2008). Türkiye'de bilhassa Erken Çocukluk Eğitimiyle karıştırılan okul öncesi eğitim, pek çok kaynakta 0-8 yaş arasını kapsayan ve erken çocukluk döneminin ilk adımı olan 0-6 yaş arasını ifade eder. On dördüncü Milli Eğitim Şura'sında "Okul öncesi eğitim, 0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkânları sağlayan onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitimin bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir." şeklinde tanımlanmıştır (MEB, 1993). Önceleri "0-72 ay dönemi olarak görülen okul öncesi eğitim, MEB'in 2012 yılında yayınladığı

genelge ile ilköğretimde 4+4+4 sistemine geçilmiş ve 66-72 aylık çocuklar ilkokul birinci sınıf kapsamında değerlendirilmiştir. 2014’de yayınlanan Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göreyse, okul öncesi eğitim için, 36 ayını dolduran ve 66 ayını doldurmamış çocukların kayıtlarının yapılması gerektiği belirtilmiştir. 2017-2018 eğitim öğretim yılı itibarıyla 54 ay ve üzeri çocukların okul öncesi eğitime kayıtları zorunlu hale getirilmiştir. MEB 2019 yılında okul öncesinde yine bir değişikliğe giderek okul öncesi eğitime başlama yaşını 36 ayını doldurmuş 68 ayını doldurmamış çocuklar okul öncesi eğitim alabilecekler ve ebeveynlerinin izni ile 69, 70 ve 71 ayını doldurmamış çocuklar okul öncesi eğitim kurumlarına kayıtlarını yaptırabilecekler.72 ayını dolduran çocukların ise ilkokula kayıtlarının zorunlu olduğunu yayımlamıştır’’ (MEB, 2021).

Pek çok açıdan önemli olan okul öncesi dönem, çocukların beyin gelişimlerinin de en yoğun ve hızlı olduğu dönemdir. Çocukların bilişsel, dil, motor gelişimi gibi gelişim alanları beyin gelişimiyle doğrudan ilgilidir. Okul öncesi dönemde çocukların beyin gelişimleri son derece hızlı olduğundan dolayı bu dönem, çevresel etkilerin de etkili olduğu dönemdir. Çocukların neler keşfedebilecekleri ve öğrenecekleri, çevre ile ilgilidir. Bunun yanında bu dönemde yaşanan deneyimler çocukların tutumları, davranışları ve okul başarıları üzerinde de etkilidir. Söz konusu yaşlarda yaşanacak olumsuz deneyimler, çocukların tüm hayatını etkileyebilecek sorunların ortaya çıkmasına sebep olabilir. Bu sorunların bertaraf edilebilmesi için nitelikli bir çevrenin olduğu bir ortamın geliştirilmesi gerekir (Haktanır vd., 2009).

“Okul öncesi eğitim, çocukların, doğumlarından itibaren ilkokula başladıkları döneme kadar, bedensel, bilişsel, sosyal-duygusal ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde şekillendiği, kişiliklerinin temellerinin atıldığı, zengin bir uyarıcı çevreyle takviye edilen, toplumun değer yargıları doğrultusunda iyi bir şekilde yetiştirildiği eğitim sürecidir. Bu süreç içerisinde, çocuklar bir araya getirilerek, uyarıcı zenginliğini arttıran sosyal bir ortam sağlanır (Tümkaya ve Gülaçtı, 2010). Okul öncesi eğitimle ilgili çalışmalara göz atıldığında daha çok çocuk bakımı, fiziksel gelişim ve çocuk sağlığı üzerinde yoğunlaşmış olduğu görülmektedir. Son yıllardaysa hayatın bu ilk yıllarının,

fizik, duyu ve sosyal gelişim bakımından kritik olduğu ortaya konmuş ve tüm toplumlar tarafından kabul görmüştür” (Şimşek ve Çınar, 2008).

B. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri ve Amaçları

Okul öncesi dönemde çocukların öğrenme hızları oldukça yüksek bir düzeydedir. Her yaş grubunun gösterdiği genel gelişim özellikleri, o yaş grubunda bulunan çocukların çoğu için ortaktır. Fakat her çocuğun kendisine özgü olduğu da akıldan çıkarılmamalıdır. Okul öncesi eğitiminin bazı temel ilkeleri vardır. Bu ilkeler aşağıdaki gibi sıralanabilir (MEB, 2013):

- Okul öncesi eğitimlerinin çocukların ihtiyaçlarına ve kişisel farklılıklarına uygun olması gerekir.
- Çocukların motor, duygusal, sosyal, dil ve biliş gelişimini desteklemelidir. Kişisel bakım becerileri kazandırmalı ve onları ilköğretime hazırlamalıdır.
- Okul öncesi eğitim verilen kurumlarda çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için uygun öğrenme ortamları hazırlanmış olmalıdır.
- Etkinlikler ve programlar düzenlenirken çocukların ilgilerinin ve ihtiyaçlarının yanında çevrenin ve okulun imkanları da önünde tutulmalıdır.
- Eğitim süreci içinde çocukların bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmelerine imkan tanınmalıdır.
- Çocukların Türkçeyi güzel ve doğru konuşmasına önem verilmelidir.
- Okul öncesi dönemde verilen eğitimle çocukların saygı, sevgi, sorumluluk, işbirliği, yardımlaşma, paylaşma, dayanışma ve hoşgörü gibi duygular ve davranışlar geliştirilmelidir.
- Eğitim, çocukların kendilerine güven ve saygı duymalarını sağlamalıdır.
- Çocukların yaratıcılıkları, hayal güçleri, iletişim kurma, duygularını ifade edebilme davranışları ve eleştirel düşünme becerileri, geliştirilmelidir.
- Oyun bu yaş grubu için iyi bir öğrenme yöntemidir. Bu nedenle tüm etkinlikler oyun temelli olarak düzenlenmelidir.

- Çocuklar ile iletişimde, onların kişiliklerini zedeleyecek şekilde davranılmamalıdır. Baskılara ve sınırlamalara yer verilmemesi gerekir.

- Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmeleri desteklenmeli, yardıma ihtiyaç duyduklarında yetişkinlerin desteği, rehberlikleri ve yetişkinlerin güven verici yakınlıkları sağlanmalıdır.

- Çocukların kendi duygularını ve diğer bireylerin duygularını fark etmeleri desteklenmelidir.

- Programların hazırlanmasında ailelerin ve içerisinde bulunulan çevrenin özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

- Eğitim sürecine çocukların ve ailelerin etkin katılımları sağlanmalıdır.

- Okul öncesi eğitimin süreçleri ile rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.

- Çocukların gelişimleri ve okul öncesi eğitimi programları düzenli bir şekilde değerlendirilmeye alınmalıdır.

- Değerlendirmelerin sonuçları çocukların, öğretmenlerin ve programların geliştirilmesi için kullanılmalıdır (MEB, 2013).

Okul öncesi eğitiminin amaçları ise aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Çocukların zihinsel, bedensel, duygusal gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamalı,

- Onları ilköğretime hazırlamalı,

- Koşulları elverişsiz çevrelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmalı,

- Çocukların Türkçeyi güzel ve doğru konuşmalarını sağlamalıdır.

Yukarıda sıralanan ülkemizin amaçları kendi kültürel ve sosyo-ekonomik yapısına uygun bir şekilde düzenlenmiştir. Okul öncesi eğitimlerin evrensel amaçlarıysa üç kısımda toplanabilir. Bu kısımlardan birincisi toplumsal amaçlardır. Toplumsal amaçlar; tüm çocukların eğitimlerini sağlamak, bireysel gelişmelerine destek olmak, sosyal gelişmelerini ilerletmek olarak sayılabilir. Diğer kısmın ise eğitici amaçlarla; çocukların duyu organlarının gelişmelerini sağlamak ve çevrelerine karşı duyarlılıklarını arttırmaktır. Son kısımda

sayılabilecek gelişimsel amaçlarsa çocukların kendi öz gelişimlerini desteklemenin yanında farklı deneyimler sağlaması şeklinde ifade edilebilir (Turaşlı, 2009: 2).

Okul öncesi eğitimlerin amaçları incelendiği zaman, çocukların daha iyi bir geleceğe hazırlanmaları ve kendilerini yetiştirmeleri için bir şart olduğu ifade edilebilir. Okul öncesi eğitim kurumlarından olan anasınıfları ve anaokulları temel eğitimin içerisine alınmalıdır. Böylelikle bireylerin gelişimindeki bu kritik dönem rastgele bir eğitime bırakılmamış olacaktır. Bunun yanında okul öncesi eğitim çocukları ilköğretime hazırlamak ve gelişimlerine destek olmanın yanında, çocukların sosyo-ekonomik durumundan kaynaklanan olumsuzlukları asgariye indirmeyi hedeflemektedir.

C. Okul Öncesi Eğitim Kurumları

MEB Okul Öncesi Eğitim Kurumları ve İlk Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına ilişkin Yönetmelik'te (2019) değişikliklere göre okul öncesi eğitim kurumu, anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıfı aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır (MEB, 2014);

- Okul öncesi eğitim kurumu; okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitim veren resmi ve özel kurumları,
- Anaokulu; Eylül ayı sonu itibaren 36-68 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okul.
- Ana sınıfı; Eylül ayı sonu itibaren 57-68 aylık çocukların için eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıflar.
- Uygulama sınıfı; Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları 36-68 ay dönem çocukların çocuk gelişimi ve eğitimi alanında eğitimlerinin devam ettiği uygulama birimini ifade etmektedir. Okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim tam gün, yarım gün ve ikili eğitim şeklinde yapılmaktadır (MEB,2021).
- MEB Okul Öncesi Eğitim Kurumları yönetmeliğinde en son yaptığı değişiklikle; Okul Öncesi Eğitimde 60 aylık (5 yaş) çocukların zorunlu eğitim kapsamına alınmasına, esnek zamanlı ve alternatif okul öncesi eğitim modelleri oluşturulmasına karar kılmıştır (MEB,2022).

1. Okul öncesi eğitim kurumlarının önemi

Çocukların merak ve sorgulama duyguları ailelerin üstesinden gelebileceğinden ileriye gittiği zaman çocuk; akranları ile farklı paylaşımlar ve deneyimler içine girebileceği ortamlara ihtiyaç duymaktadırlar. Ailelerin kendi başlarına bu kadar kapsama sahip olan bir fiziki ortamı, uygun materyali ve kendi akranları ile sosyalleşme olanağını çocuklara sağlamaları mümkün değildir. 1950'li yıllar boyunca üzerinde en fazla çalışma yapılan konulardan biri, çocukların yetiştirilebilecekleri en uygun ortamın neresi olduğudur (ev ortamı veya bakım merkezleri). Söz konusu yıllarda bazı araştırmacılar çocukları annesinden ayırmanın riskli olabileceği ve ev ortamının dışındaki bir bakıma, gelecek nesillerin duygusal ve sosyal gelişimlerine zarar verebileceği görüşündedir. İlgili dönemde kabul gören anlayış çocukların büyütülebilecekleri en sağlıklı yerin, annesinin gözetiminde ve bakımı altında ev ortamında olduğu şeklindedir (Sheridan, 2001).

Okul öncesi eğitim kurumlarına dahil edilen çocukların gelişimlerinin nasıl sürdüğü, bu gelişimde etkili olan unsurların neler olduğu daima toplumlar tarafından merak edilen bir durum olmuştur. Okul öncesi eğitim kurumları da toplumsal gelişme ve değişimlerden etkilenmiştir. Zaman içerisinde eğitim süreci sadece öğretmenlerin, kurumların veya ailelerin üstesinden gelebilecekleri bir süreç olmaktan çıkmıştır. Burada çocukların bu süreçten maksimum faydayı sağlayabilmesi için eşgüdümlü çalışmanın gerektiği söylenebilir. Okul öncesi eğitim kurumları çocukların öğrenme potansiyellerini en üst düzeyde kullanabilmeleri için gereken fiziki imkanları sağlamak ile yükümlüdür. Aileler ve öğretmenler de gereken koordinasyonu sağlayarak çocukların bu süreci en faydalı şekilde geçirmelerini sağlamalıdır.

Okul öncesi eğitim kurumları, çocukların içerisinde buldukları kültürel çevresi dışında farklı bir ortamda, toplumun değerlerini görüp öğrenmesine, alışkanlıklar kazanmasına, bu şekilde kazandığı iyi ve doğru alışkanlıkların pekiştirilmesine destek olur. Bu kurumlardaki pedagojik ortamın çocukların refahları ve öğrenme olanakları üzerinde büyük bir etkisi söz konusudur. Yüksek kaliteli pedagojik ortamlar, çocuklara farklı perspektifler kazandırır ve gelişimlerini destekler. Bu kurumlar ayrıca genel olarak eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla da kullanılabilir (Sheridan, 2001). Ülkemizde köylerden ve

kasabalardan büyük şehirlere göçler, çalışan annelerin sayılarının artmış olması ve okul öncesi eğitim kurumlarının öneminin anlaşılmasıyla özel sektördeki okul öncesi eğitim kurumlarında da artışlar yaşanmıştır (Zembat, 1994: 313).

Öğrenme faaliyeti her ortamda olabilir, fakat eğitim sonucunda ortaya çıkacak olan istenilen olumlu öğrenme çıktıları, kaliteli öğrenme ortamlarında gerçekleşebilir. Öğrenme çevreleri; fiziksel, psikososyal gibi pek çok unsurdan etkilenmektedir. Bütün bu unsurlara dair kalitenin öğrenme üzerinde dolaylı bir etkisi kaçınılmazdır. Dolayısı ile öğrenme ortamında kaliteyi yakalamaya ilişkin çalışmalar etkili bir öğrenim sunmak için önemlidir. Bu bağlamda atılacak en önemli adım öğrenme ortamına ilişkin standartların oluşturulmasıdır.

2. Okul öncesi eğitim kurumlarında fiziki ortam

Öğrencilerin içerisinde yaşadıkları çevrenin onların tüm davranışlarının şekillenmesinde etkili olduğu herkes tarafından kabul gören bir gerçektir. Öğrenmenin ve öğretmenin gerçekleşebilmesi için fiziksel, sosyal ve psikolojik bir çevrenin olması gerekir. Çevreyi farklı açılardan (renk, bina, sıcaklık) önce insanlar şekillendirmekte, aynı çevre sonrasındaysa insanları şekillendirmektedir. Öğretmenlerin görüşüne göre öğrenme her bakımdan iyi bir şekilde düzenlenmiş çevrede olabilir. Eğitim-öğretimin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için de bu çevrenin öğrenme-öğretme faaliyetlerine uygun olarak düzenlenmesi ön koşullardan biridir. Çevre ile bireyler arasındaki etkileşimin eğitim hedeflerine göre düzenlenmesi gerekir (Küçüköğlü ve Özerbaş, 2004).

Okul öncesi eğitim kurumları, çocukların evlerinden ve aile ortamlarından dışarı çıkarak toplumsal çevreye attığı ilk adımlarıdır. Bu yönden bakıldığı zaman donanımlı bir eğitim kurumunun hem fiziksel hem de sosyal imkanlarının “çocukların sihirli yılları” denilen erken çocukluk çağında bu zamanlarını en faydalı biçimde geçirmelerini sağlaması gerektiği ifade edilmektedir. Çocukların bu dönemlerinde onlar için düzenlenecek fiziksel ortamların, onların psikolojik ihtiyaçları kadar fizyolojik yapılarına ve diğer tüm gelişim dönemlerine de uygun şekilde tasarlanması gerekir. Binaların yapılarında ve okulların tüm fiziksel şartlarında çocukların ilgilerine ve ihtiyaçlarına göre planlama yapılması onların deneyimleri açısından önemlidir. Bu yüzden okul öncesi eğitim kurumlarının hayata geçirilmesi, birçok bilim alanının (mühendislik, mimarlık, çocuk gelişimi,

psikoloji, eğitim, pedagoji, ekonomi gibi) beraber çalışması ile ortaya çıkarılmalıdır (Güleş, 2013).

Çocukluk döneminde bireylerin zihinlerindeki mekan algıları ve estetik, hayatlarının sonraki döneminde estetik algıları ve beğenilerinin şekillenmesinde önemlidir. Mekanlar, çocuklara sunduğu imkanlar ile toplumun kültürel, ekonomik ve sosyal değerlerini aktarır. Çocukların içerisinde buldukları bu koşulların onların karakterlerinde de iyimserlik-kötümserlik, güven-güvensizlik gibi birçok oluşumda etkili olur. Bu nedenle çocukların yaşam (oyun) mekanlarında görsel algıları ve gelişim dönemlerine uygun tasarımların hazırlanması gerekir. Böylece çocukların ruhsal, zihinsel ve bedensel gelişimlerine olumlu katkı sağlanır (Çukur ve Delice, 2011). Çocukların ortamdaki mesajların eğitim ortamlarının özelliklerinden etkilenmeleri kaçınılmazdır. Bu mesajların olumlu olmasının, eğitim ortamının eğitimi ve öğretimi destekleyecek nitelikte düzenlenmesine bağlı olduğu ifade edilebilir. Eğitim-öğretim ortamlarının çocukların becerilerini desteklemesi, onların kendilerini özgür hissedebilecekleri ortamlar sunması, çocukların eğitim ortamlarında kendilerini rahat ve güvende hissetmeleri ve ortamların öğrenmeyi sağlayacak şekilde dikkat çekici olması, eğitim-öğretim ortamlarının vermesi gereken asıl mesajın olduğu düşünülebilir.

Okul öncesi eğitim binalarının, çocuklara yönelik özel tasarımlar ile yapılabilmesinin bir başka önemli nokta olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Fakat çocuklar için dikkat çekici, hayatlarına ve kültürel değerlerine uygun tasarlanmış bir yapı çocuklara sıcak gelebilir. Fakat bu noktada unutulmaması gerekir ki tasarımı nasıl yapılırsa yapılsın mekânların işlevselliği ön planda tutulmalıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarının tasarlanması noktasında çocukların gelişim alanlarının yanında onların ilgileri, istekleri ve sağlıklarının da dikkate alınması, çocukların okul öncesi eğitime devam etme oranını da olumlu olarak etkilemektedir (Güleş, 2013).

Fiziksel ortamların nasıl düzenlenmesi gerektiğiyle ilgili olarak ilk kez Avrupalı eğitimciler değinmiştir. Bu eğitimcilerden bir olan Vives, okulların temiz havası olan yerlerde kurulmasının gerektiği üzerinde durmuştur. Wolfgang Ratke'se iyi tasarlanmış ve iyi donatılmış sınıfların çocukların ilgisini daha çok çekeceğini, böylelikle yapılan eğitimlerin daha etkin bir şekilde

gerçekleştirileceğini ileri sürmüştür (Ramazan, 2007). Ayrıca günümüzde öğrenme ortamları yalnızca kapalı mekanlardan oluşmamaktadır. Çevrenin, çocukların gelişimine ne kadar fazla katkı sağladığı bilinen bir gerçektir. Okulların bahçeleri çocukların pek çok yönden gelişmelerini sağlayan sosyal mekânlar olarak kabul edilmektedir. Okul bahçelerinin eğitim kalitesinin artırılmasında önemli bir rolünün olduğu görülmektedir.

Fiziksel çevre okul öncesi dönemde çocukların gelişimleri üzerinde önemli bir faktör olduğu için, günümüzde girişimci, yaratıcı, üretken insan gücüne gereksinim duyulduğu dikkate alındığında; bu gereksinimin giderilmesi için fiziksel çevrenin de son derece önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Ülkelerin kültürel değerleri ve ekonomik koşulları fiziksel ortamların niteliklerini etkilemektedir. Burada okul öncesi öğretmenlerine de önemli sorumluluklar düşmektedir. Eğitim ortamlarındaki fiziksel yetersizliklerin çocukların gelişimlerini olumsuz etkilemesinin önüne geçebilecek olan kişilerse öğretmenlerdir. Okul öncesi eğitim kurumlarında yetersizlik olarak karşılaşılan kimi durumlarda öğretmenlerin yapabilecekleri uygulama ve alan düzenlemeleri ile iyileştirme sağlanabileceği söylenebilir (Yılmaz Bursa, 2017).

3. Fiziki ortamda bulunması gereken nitelikler

Çocukların evlerinden sonra en fazla zaman geçirdikleri yerlerin okul öncesi eğitim kurumları olduğu düşünüldüğünde bu ortamlarda çocukların kendilerini olabildiği kadar güvende ve rahat hissetmelerinin önemi ortaya çıkmaktadır. Çocuklara kendilerini ait hissettiren, ihtiyaçlarını karşılayan, özgür hareket etmelerini sağlayan mekanların oluşturulması gerekir. Mekanlar, çocukların düşünebilmelerine, merakla araştırıp öğrenmelerine, yeteneklerini fark ederek geliştirebilmelerine fırsat vermelidir (Çukur ve Delice, 2011). Okul öncesi eğitim konusunda öncü olan isimlerden biri olan Montessori'nin kuramı incelendiğinde okullardaki eşyaların çocukların boy ve gelişim özelliklerine uygun olarak düzenlendiği görülmektedir. Okulların materyalleri, dekorasyonları çocukların faydalanabilecekleri şekilde, onların beden ölçülerine uygun olarak düzenlenmiştir. Sınıflarda bulunan dolaplar, masalar, kapılar, fırçalar, kilitler, özetle her şey çocukların zorlanmadan kullanabilecekleri bir biçimde tasarlanmıştır (Başal, 2005).

Okul öncesi eğitim kurumlarında genel olarak okulun ve sınıfın fiziki olarak bulundurulması gerekli olan özellikler aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Sınıf büyüklükleri çocukların rahat hareket edebilecekleri ölçülerde olmalıdır.

- Çocukların farklı etkinlikler yapabilecekleri kapalı ve açık oyun alanları bulunmalıdır.

- Tuvaletler çocukların zorlanmadan ihtiyaçlarını giderebilecekleri özelliklere sahip ve sağlığa uygun olmalıdır.

- Uyku ve yemekhane alanları bulunmalı ve çocuklara göre düzenlenmelidir.

- Oyun alanları yataklar ve minderlerle desteklenerek çocukların konforları sağlanmalıdır.

- Binaların büyüklüğü çocuk sayısına göre ayarlanmalıdır.

- Binalar tek katlı olarak, geniş bir alanda tasarlanmış olmalıdır.

- Zeminler kaygan olmamalı, hijyen açısından kolay temizlenebilmelidir.

- Duvarların yapımında kullanılan malzemeler temizlenmesi kolay ve sağlık açısından uygun olmalıdır.

- Duvar renkleri seçilirken pastel renkler tercihen kullanılmalı, güneş almayan alanlardaysa canlı renkler kullanılmalıdır.

- Duvarlar ısı ve ses yalıtımlı olmalıdır.

- Kurum içindeki alanların aydınlatması iyi olmalıdır.

- Pencereleer ısıyı dışarı vermeyecek biçimde yapılmış olmalıdır.

- Alanlar çocukların dikkatini çekecek şekilde estetik olmalıdır.

- Çocuklar için tehlike oluşturacak durumları barındırmamalıdır.

- Kurumlar teknolojik açıdan gerekli materyallere sahip olmalıdır.

- Binalar bahçenin içine konumlandırılmış, çocukların güvenli şekilde girip çıkabilecekleri alanlar barındırmalıdır.

- Fiziki alanda tehlike yaratabilecek unsurlar bulunmamalıdır.
- Çocukların çalışmalarının sergilenmesine imkan tanıyan alanlar bulunmalı,
- Çocukların rahatça yemeklerini yiyebilecekleri bir yemek alanı bulunmalı ve bu yemek alanı hijyenik olmalıdır.
- Estetik olarak da çocukların ilgisini çekmeli,
- Okul bahçelerinde kaza risklerini azaltacak önlemler alınmalı.

Fiziksel mekanlar iyi bir şekilde planlanmalı, yaşıt olan çocukların aynı etkinlikleri yapabilmesine imkan tanınmalıdır. Fiziksel alanların ne şekilde kullanılacağı ve ne kadar yeterli olduğu, zamanla ve gözlemlerle anlaşılabilir. Mekanların uygun olarak düzenlenmiş olması, çocukların aralarındaki sosyal ilişkileri de olumlu yönde etkilemektedir (Kıldan, 2007). Okul öncesi eğitimlerin amaçlarına ulaşabilmesi yönünden, kurumların çocukların rahat olabilecekleri, ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri şekilde, eğitim programlarının rahatça uygulanabilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği ifade edilebilir. Okul öncesi eğitim kurumlarında tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak fiziki niteliklere sahip olmaları gerekir. Eğitim kurumlarında çocukların kullanacakları araç, gereç ve materyaller haricinde öğretmenlerin kullanacakları akıllı tahta, projeksiyon cihazı, fotokopi makinesi, bilgisayar gibi araç-gereçler de yer almalıdır. Çocuklar ne kadar çok uyarıcıların bulunduğu bir yerde olurlarsa, gelişimleri ve eğitimlerinin de o denli olumlu etkileneceği ifade edilebilir (Babaroğlu, 2018).

D. Okul Öncesi Eğitimde Etkinlikler

Okul öncesi eğitimde Sanat, Müzik, Drama, Oyun, Hareket, Alan Gezileri, Matematik, Fen, Türkçe ve Okuma Yazmaya Hazırlık etkinlikleri yapılmaktadır. Öğretmenler veya çocuklar tarafından yapılandırılmış/yarı yapılandırılmış/yapılandırılmamış etkinlikler mümkün olduğunca sınıf dışında açık havada gerçekleştirilmektedir. Sözü edilen bu etkinlikler bireysel, küçük gruplar veya büyük gruplar şeklinde planlanıp uygulanabilir. Milli Eğitim

Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı'na (2013) göre sözü edilen etkinlikler aşağıda kısaca ele alınmıştır.

Matematik Etkinliği: Bu etkinlik, çocukların bilişsel gelişimlerine destek olmak, matematiğe karşı olumlu tutum kazandırmak, önceki bilgileriyle yeni edinecekleri bilgiler arasında bağ kurmalarını sağlamak, matematik kavramlarının neden ve nasıl kullanıldığını anlamalarına yardımcı olmak amacıyla yapılır (Çenberci ve Özgen, 2021).

Drama Etkinliği: Bu etkinlik, bir grup içinde çocukların durumları ya da olayları kendi hayatlarından yola çıkarak materyaller kullanarak, dramatik formlar yolu ile canlandırmalarıdır. Okul öncesi dönemde drama etkinliği; çocukların yaşayarak öğrenmelerini amaçlayan, bütün gelişim alanlarını destekleyen, amaçları olan, olayları sözel ve sözel olmayan iletişim yollarıyla ifade etmeye dayalı etkinliktir (Türkoğlu, 2019).

Okuma Yazmaya Hazırlık Etkinliği: İlköğretime hazırlık; çocukların okul öncesi eğitime devam ettikleri sürece sosyal ve duygusal, motor, bilişsel, dil ve özbakım becerileri gibi alanlarda desteklendiği çalışmaların bütünüdür. Bu etkinlik hiçbir şekilde okuma – yazma öğretme amacı taşımamaktadır. Okul öncesi dönemde okuma yazmaya hazırlık çalışmaları hem akademik başarıyı geliştirir hem de düşünme becerilerinin gelişmesini sağlayacaktır (Dönmezler).

Sanat Etkinliği: Sanat etkinlikleri, çocukların yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini kullanarak sorun çözmeye, çözüm odaklı ve eleştirel düşünmesine imkan tanıyan etkinliklerdir. Bu etkinlikler aynı zamanda çocukların kendilerini ifade ederek iletişim yeteneklerinin geliştirilmesine yardımcı olur. Sanat etkinlikleri çocukların kendilerini, içerisinde buldukları kültürü ve diğer kültürleri anlamasına imkan tanımaktadır. Değişik boyalar, kil gibi yoğurma maddeleriyle oluşturulan çalışmalar gazete ve diğer kağıdı etkinlikleri, farklı artık materyal ile yapılan etkinlikler kolaj çalışmalarıdır (Dalbudak,2006).

Türkçe Etkinliği: Türkçe etkinlikleri çocukların Türkçeyi güzel ve doğru konuşmalarını sağlama, sözcük dağarcıklarını geliştirme ve iletişim becerilerini artırma amacını taşıyan ve planlanan etkinliklerdir. Bu etkinliklerde okunan hikayeler, tekerlemeler parmak oyunları, şiirler çocukların bilişsel, dil gelişimini desteklemektedir (Karaoğlu ve Esen Çoban).

Oyun Etkinliği: Oyunlar, çocukların uzmanlık alanlarıdır. Tüm dünyada çocuklar her şartta, daima her türlü şeyle oynayabilirler. Oyunlar yalnızca çocukların değil hayat boyu bireylerin haz verici uğraşdır. Oyunlardan öğrenme fırsatı olarak yararlanılmalıdır. Oyun çocuk için hayatın temel gereksinimleri gibi mühim olan gerçek bir işidir. (Civelek ve Uyanık,2020).

Müzik Etkinliği: Bu etkinlikler, çocukların bilişsel, motor, dil, duygusal ve sosyal gelişimlerini destekleyen etkinliklerdir. Müzik etkinlikleri, müzik ve ses dinleme ve ayırt etme etkinlikleri, nefes ve ses çalışmalarını, ritim çalışmalarını, çalgı çalma, şarkı söyleme, müzik eşliğinde hareket, dans ve müzikli öykü oluşturma şeklindeki etkinliklerden oluşmaktadır. Müzik etkinliğiyle çocuklara zihinsel, duygusal ve hareket becerilerini geliştirerek ve kalıcı ve istendik yönde davranış değişiklikleri kazandırılmaktadır. (Atadoğan ve Akman2019).

Fen Etkinliği: Fen etkinlikleriyle hayvan besleme bitki yetiştirme, çocukları dikkat çekmeye, merak etmeye, soru sormaya, araştırmaya, gözlem, deney yapma keşfetmeye ve incelemeye yönelten etkinliklerden oluşmaktadır. Çocuklar deneyim kazanırlarken, bilimsel süreç becerilerini kullanırlar. Fen etkinlikleri ile yaşam gerçekleri tanıtılırken çevre farkındalığı da sağlanır. (Dalbudak,2006).

Hareket Etkinliği: Bu etkinliklerin amacı, çocuklara temel hareket becerilerinin kazandırılması, fiziksel, bilişsel, motor, dil, duygusal ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesidir. Çocuklar için hareket etkinliği öğrenmenin, sosyalleşmenin vazgeçilmez unsurudur ve sürekli gelişim içinde yeni motor performans öğrenmeye hazır haldedir (Şentürk, Yılmaz ve Gönener, 2015).

Alan Gezisi Etkinliği: Bu etkinlikler, çocukların problem çözme, araştırma ve olayları yerinde gözlemlere yoluyla doğrudan öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapılmaktadır. Alan gezisi etkinlikleri bir taraftan çocukların yaşadıkları çevreyi tanımalarına, bir taraftan da eğitim programındaki kazanımlara ulaşmalarına ortam hazırlamaktadır (Kızıлтаş ve Sak, 2016).

E. Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımı

Son derece hızlı bir şekilde gelişen teknoloji, toplumsal hayata çok farklı alanlarda etki etmektedir. Bu gelişmelerle birlikte yaşam koşullarının da karmaşık

bir hale geldiği günümüz şartlarında, iyi bir beden ve ruh sağlığıyla dengeli bir kişilik, insanların sahip olabilecekleri en kıymetli özelliklerdir. Bu durum, 0-6 yaşlar arasındaki çocuklar bakımından ele alındığında, çocukların bu özellikler ile donanmış bir şekilde yetiştirilmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir olgudur (Şen, 2009).

Gelecek bireylerin bilgiyi kullanma becerileri, bilgi çağı için önemli becerilerden birine dönüşmüştür. Günümüz çocukları, küçük yaşlarından itibaren pek çok teknolojiyle karşı karşıyadır. Çocuklar, ilk eğitim ortamları olan aileleriyle pek çok teknolojik cihazın bulunduğu evlerde yaşamaktadırlar. Bu yaşlardaki çocuklar bu teknolojileri kullanmasalar bile merak duygusuyla sorgulamaya başlarlar. Okula başladıklarında, bu cihazları tanır, ne işe yaradıklarına ve nasıl kullanıldıklarına tanık olurlar. Bu şekilde bilgiyi etkin olarak kullanabilme sürecine ilk adımlarını atarlar (Gök, 2010).

Eğitim-öğretim süreci içerisinde pek çok farklı eğitim materyallerinden faydalanılmaktadır. Farklı eğitim materyallerinin kullanılmasının amacı eğitim-öğretim sürecinin daha verimli ve etkili hale getirilmesidir. Günümüzde eğitim-öğretim kurumlarında klasik yöntemlerle ve araç-gereçler ile yapılan eğitim-öğretim, yerini bilgi teknolojileri sayesinde oluşturulan çoklu öğrenme ortamlarına bırakmıştır (Kacar, 2006).

“Başarılı ve kaliteli eğitim veren okullara bakıldığı zaman teknolojinin etkili bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Bu okullarda gerçekleştirilen etkinlikler bilgisayar ve fen bilimleri laboratuvarları gibi teknolojinin etkin şekilde kullanıldığı alanlarda yapılabilmektedir. Böylece bu okulların teknoloji kullanmakta, üretmekte ve yaygınlaştırmaya çalıştıkları görülebilir” (İşman, 2015).

Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde eğitim kurumlarında internet kullanımı da hızla artmıştır. Bilgisayar, akıllı tahta, internet gibi teknolojik aletlerle sınıflar mekanların dışına çıkarak, tüm dünyayla entegre olmuştur. Derslerde teknolojinin kullanımı artmış olsa da hiçbir teknolojik araç öğretmenlerin yerini alamaz, yalnızca öğretmenlerin daha etkin bir şekilde ders işlemelerine yardımcı olur. Bu nedenle öğretmenlerin bu teknolojik araçların kullanımını öğrenmeleri ve kendilerine özgü özelliklerini bilmeleri önemlidir

(Kaya, 2014). Bu durum da eğitim öğretim sürecindeki verimliliğin ve etkinliğin artmasını sağlayacaktır.

Günümüzde teknolojinin hızlı bir şekilde geliştiği bu çağda, öğrencilerin de yeni bilgiler ve beceriler konusunda uzmanlaşmaları, analiz ve kara verme becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bu noktada öğretmenlerin içerik uzmanı, bilgi kaynağı ve bilgi rehberi olarak çocuklara yol göstermeleri önemli olmaktadır. Öğretmenlerin de söz konusu konularda rehber olabilmeleri için yeni bilgiler ve beceriler kazanmaları gerekmektedir (UNESCO, 2002).

Hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelen teknolojiden, eğitim kurumlarında da verimli bir şekilde faydalanılmasının büyük önemi vardır. Böylece, farklı teknolojik aletlerle öğrencilere pek çok yeni öğrenme ve öğretme imkanları sunulabilmektedir. Bu imkanlardan öğrencilerin yararlanabilmesi için olabildiği kadar erken yaşlarda başlanması önemlidir. Öğrenmeyi kolaylaştıran unsurlardan olan ilginin ve merakın yoğun olduğu okul öncesi dönemde, çocukların teknolojiyle tanışması uygun olacaktır. Gelecek bireylerin en iyi şekilde hazırlanması için teknolojinin eğitimi destekleyici bir araç olarak kullanılması gerekir (Arı ve Bayhan, 1999).

“Eğitim ve teknoloji beraber ele alındığında, yapılan çalışmaların konusunun teknolojinin eğitimde kullanılması değil nasıl kullanılacağı olduğu görülmektedir. Okul öncesi eğitim, eğitimin başlangıcı olarak kabul edilirse, boşa geçirilmemesi gereken en önemli zaman olan okul öncesi” yaşlarında; teknolojinin de doğru bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bu dönemde çocukların teknolojiyle tanışmasına değil doğru kullanmasına önem verilmesi gerekir (Sayan, 2016).

F. Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Dijital Kaynaklar

Okul öncesi eğitimde kullanılacak olan dijital kaynaklara bakıldığında bilgisayarın yanında da birçok teknoloji kullanılabilmektedir. Bunlardan biri de televizyondur. Televizyon; hem görsel hem de işitsel olması bakımından en çok fazla kullanılan teknolojik cihazlardan biridir. Bilgisayar ve televizyonun yanında, projeksiyon cihazı, tepegöz, akıllı tahta, müzik çalar gibi cihazlar da okul öncesi eğitimde kullanılabilmektedir. Eğitimde kullanılacak olan teknolojik

cihazlar ne olursa olsun uygun yerde ve zamanda kullanılmalı ve eğitsel etkilerinin ne olacağı bilinmelidir (Sayan, 2016).

G. Çeşitli Ülkelerde Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Uygulamaları

Dünya Sağlık Örgütü'nün pandemi ilanı ile birlikte pek çok ülke uzaktan eğitim uygulamalarına geçmiştir. Bazı ülkelerdeki pandemi döneminde uzaktan eğitim uygulamalarına bu başlık altında yer verilmiştir.

İngiltere pandemi ilan edilmesiyle tüm okulları ve üniversiteleri kapatan ilk ülkelerden biri olmuştur. Kapanmanın ardından çoklu görüntülü konuşma programlarıyla eğitim sürdürülmüştür. BBC'nin müfredata uygun olarak hazırlanmış ders içerikleri hem çevrimiçi ortamlarda hem de televizyon yayınlarında her seviyedeki öğretmenlerin eğitimlerinin devamına olanak tanımıştır (Soydaş, 2021).

Pandemi döneminde Kore 280.000 öğrenciye ücretsiz dijital cihazlar edinme imkânı sunmuştur. Bunun yanında LG ve Samsung gibi şirketler de öğrencilere cihaz temin etmiştir. Eğitim Bakanlığı 3 telekomünikasyon şirketiyle anlaşma yapmış ve EBS adlı eğitimsel yayın sistemlerini öğrenciler kullanırken internet veri kullanımını ücretsiz hale getirmiştir (Yıldırım, 2021).

Amerika'da 2020 yılı Mart ayı sonu itibarıyla üniversitelerin ders iptalleri ile başlayan ve Nisan'da hemen her eyaletin eğitime ara verdiği ülkede çevrimiçi eğitim üniversitelerin yanında ilk ve orta dereceli okullarda da etkin olarak sürdürülmüştür. Uzaktan eğitim kapsamında öncelikli olarak Google Classroom, Zoom ve Skype gibi programlarla öğrencilerle doğrudan iletişime geçilerek eğitim sürdürülmeye başlanmıştır (Soydaş, 2021).

Japonya'da pandemi öncesinde de var olan ve her öğrenciye bir bilgisayar ve yüksek hızlı internet ilkesi taşıyan GIGA Okul Projesi'nin bütçesini salgın döneminde arttırılmıştır (Yıldırım, 2021).

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ise 11 Mart 2020'den sonra pandemi nedeniyle klasik eğitime ara verilmiş, bu süreçte virüs yayılımının önüne geçilebilmesi için dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi KKTC'de de okullar kapatılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına ait Eğitim Bilişim

Ağı (EBA) 30 Mart 2020'den sonra YKS sınavına girmek için başvuran KKTC lise ğrencilerinin kullanımına açılmıştır (Egeli ve zdemir, 2020).

Okul ncesi çocukların pandemi döneminde eğitimi için bazı girişimlerde bulunulmuştur. Örneğin İtalya'da, Reggio Emilia ana okullarında, Evde Kal! kuralı süresince, okul öncesi çocuklarına ve yetişkinlere yönelik, dijital ortamda, "canlı webinar," "dersler," "videolar," "online dokümanlar", "evde okul," ve "evde oyun" alışmalarına ağırlık verilmiştir. Öğretmenlerin seçtiği hikaye kitapları seslendirilmiş ve bu seslendirmeler çocukların dinlemeleri için hem evlerine gönderilmiştir hem de reggiochildren.it web sitesinde herkesin kullanımına ücretsiz olarak sunulmuştur (İnan, 2020).

III.OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE TRT EBA ANAOKULU PROGRAMLARININ İNCELENMESİ

Covid-19 pandemisine karşı alınan tedbirlerin ardından, çocukların evde geçirdikleri zamanı daha verimli kullanabilmeleri için TRT Çocuk' un yayın akışları güncellenmişti. Fakat TRT Çocuk' ta anaokulu ve anasınıfı (okul öncesi) çocuklarına yönelik TRT EBA' da yayınlanan herhangi bir içerik bulunmamaktaydı. TRT EBA bu eksikliği görerek girişimlerde bulunmuş ve “Dünyanın En Büyük Duvarsız Anaokulu” olarak 12 Ekim 2020 tarihinde TRT İlkokul Kanalında yayın hayatına başlayan TRT Eba Anaokulu, salgın döneminde erken çocukluk eğitimi çağındaki çocukların gelişim özelliklerine uygun bir şekilde uzaktan eğitim faaliyetlerinden faydalanabilmesini hedeflemektedir. Aynı zamanda yaşadığı bölgede erken çocukluk eğitim kurumu bulunmayan, erken çocukluk eğitimi faaliyetlerinden hiçbir şekilde faydalanamayan tüm çocuklara ulaşabilmek de TRT Eba Anaokulu'nun en önemli amaçları arasında yer almaktadır. Programın danışmanlığını Prof. Dr. Belma TUĞRUL ve Dr. Nihan FEYMAN GÖK üstlenmektedir. TRT Eba Anaokulu yayın hayatına hafta içi 08:00, 12:30 ve 19:30'da EBA İlkokul kanalından yayınlanmaya başlamıştır. Yayınların tekrarlarıysa hafta içinde sabah saat 07:00'de hafta sonlarıysa saat 09:00 ve 19:00'da yayımlanmıştır. Pandemi sonrası 2022 Yılı okul öncesi örgün eğitime gecildikten sonra da TRT EBA Anaokulu yayımlanmaya devam etmiş ve her gün sabah saat 08:00'de yeni bölümü, akşam 19:30'da tekrarı yayımlanan TRT Eba Anaokulu program akışında çocuklar için özgün ve özel programlar hazırlanmıştır. Bu programlar “Takvim” “Etkinlik Kuşağı” “Eba Lab” “Bu Eller Ne Yapıyor”? ve “Ailece” bölümlerinden oluşmaktadır.

A. Takvim

Her gün programın açılışında çocuklar “Takvim” bölümü ile karşılanmaktadır. Her ayda farklı bir tema olmak üzere, ayın teması ve zaman kavramları ile ilgili kısa etkinliklerle güne başlama zamanı yapılmaktadır. Tarih,

mevsim, gün kavramları, farklı şekillerle ve renklerle anlatılmaktadır. Etkinlik kuşağındaysa Matematik, Türkçe, Fen, Sanat, Drama, Müzik ve Oyun etkinlikleri okul öncesi öğretmenleri tarafından çeşitli uygulamalarla anlatılmaktadır. Bu kuşakta pek çok oyuncak, görsel malzeme ve materyal kullanılmakta olup, MEB okul öncesi eğitim müfredatı izlenmektedir. Her ne kadar çekimler stüdyo ortamında yapılırsa da stüdyoya zaman zaman gelen köpek, kukla vb. programı izleyen okul öncesi çocuklarına eğlence ile eğitimi bir arada sunmaktadır.

B. Etkinlik Kuşağı

TRT EBA Anaokulu kapsamında süresi 3 ile- 12 dakika arasında değişen farklı etkinliklerden oluşan 51 dakikalık bir etkinlik kuşağı bulunmaktadır. Çocukların dikkat süresi ve ilgilerini odaklamalarına ilişkin gereksinimleri göz önünde bulundurularak, etkinlerin süresi, içeriği, eğitsel materyaller, mekan ve eğitimciler değiştirilmektedir. Etkinlik Kuşağı'nda yer alan tüm etkinlikler çocukların bütüncül gelişimini destekleyecek şekilde, iki alan uzmanının danışmanlığında okulöncesi öğretmenleri tarafından hazırlanmıştır.

1. EBA LAB

TRT EBA TV'de yer alan programlardan EBA LAB 'da çocuklara uygun, her evde bulunabilecek malzemelerde değişik deneyler yapılmaktadır. Bu sayede çocukların yaratıcılıkları geliştirilmeye çalışılmakta ve deneylerle neyin nasıl gerçekleştiği bilimsel olarak çocuklara gösterilmektedir. Örneğin hareketin iletimi, denge, suyun kaldırma gücü, havanın hareketi gibi olaylar deneyler yolu ile çocuklara iletilmektedir. Eba Lab çocuklarda merak uyandırırken aynı zamanda çocukları dikkat etmeye, soru sormaya, gözlem ve araştırma yapmaya, incelemeye ve keşfetmeye, düşünmeye, problem durumlarını fark edip çözüm bulmaya yönelten etkinliklerden oluşan bu bölümde farklı fen etkinliklerine yer verilmektedir.

2. Bu Eller Ne Yapıyor?

Bu Eller Ne Yapıyor? Programı TRT EBA Anaokulu öğrencileri için yapılmış bir diğer yayındır. Bu programda çocukların el – göz koordinasyonları, ince motor becerileri, estetik duyguları çeşitli etkinliklerle geliştirilmeye

çalışılmaktadır. Evde bulunabilecek materyaller ile (bardak, çubuk, boya, kağıt, kalem, makas vb.) yapılabilecek etkinliklerin yer aldığı bu bölüm, bir malzeme ile kaç farklı şey yapılabileceği vurgusunda bulunmaktadır. Malzemeleri farklı şekillerde kullanarak, değiştirerek, ekleme ve çıkarma yaparak çocukların farklı gelişim alanlarının desteklenmesini hedeflemektedir. Küçük kas becerilerini, zihinsel becerileri desteklemenin yanı sıra ritim ve sanat faaliyetlerine de bu bölümde yer verilmektedir. Etkinlikler yoluyla elde edecekleri kazanımlar okul öncesi çocuklarına, onların menfaatine ve müfredata uygun olarak verilmeye çalışılmaktadır.

C. Belirlenen Tema Kapsamında Planlanan Etkinlikler

Belirlenen temalar kapsamında farklı etkinlik türlerinden oluşan bütünleştirilmiş etkinlik planları öğretmenler tarafından hazırlanmakta ve her gün üç farklı öğretmen çocukları sürece dahil edebilecekleri, çocukları okuldaymış gibi hissettirerek aktif kılacakları, birbirinden farklı etkinlikler ile ekranda yer almaktadır. Programın temeli oyundur. Tüm etkinliklerde, çocukların oyuna olan ilgisinin temel alınması önemsenmiştir. Her gün kitap okuma, hareket, bilmece, sanat, kukla, matematik ve bilim etkinliklerine yer verilmesine dikkat edilmektedir. Eba Anaokulu'nda doğa, hayvan sevgisi ve bakımı çok önemli bir değerdir. Sınıfta bakımından sorumlu olunan balıklar, bitkiler ve zaman zaman sürece katılan köpek çocuklarla buluşturulmaktadır.

Eba Öğretmenleri Soruyor, Eba Çocukları Araştırıyor ve Yanıtıyor; Bir Soru Çok Yanıt: Her yayın gününde çocukları düşünmeye, araştırmaya yönelten açık uçlu, sorular sorulmakta ve çocukların yanıtları bulması için açık uçlu bir süre verilmektedir

Konuşan Duvarlar: Anaokulunun duvarları çocukların düşünme becerilerini geliştirmek için, farklı temalardaki öğrenme fırsatlarıyla donatılmıştır. Ekran başındaki çocukların dikkatleri anaokulu sınıfındaki duvarlara çekilmektedir.

Eba Az-Çok: Henüz yayınlanmamış ama ikinci dönem yayınlarında yer verilecek olan bu bölüm “Eba A’dan Z’ye Oyun” olarak etkinlik kuşağının içerisinde yerini alacaktır. Çocukların hareket ihtiyacına yönelik olarak planlanan

bu etkinliklerde yine kolay erişilebilir malzemeler, “bir şeyden çok şey yapma” düşüncesi ön planda olacaktır.

D. Ailece Kuşağı

Ailece Kuşağı TRT EBA Anaokulu kapsamında aileleri de sürece dahil etmek amacıyla etkinlik kuşağının ardından Ailece Kuşağı yayına girmiştir. Bu kuşakta TRT EBA Anaokulunun danışmanlarından biri tarafından çocuk gelişimi ve eğitimi, içeren güncel konular ve aile-çocuk etkileşimini arttıracak önerilerden oluşan, farklı konuların ele alındığı 2-4 dakikalık Ailece kuşağına her gün yer verilmektedir. Erken çocukluk dönemindeki çocukların ve bu dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ihtiyaç duyabileceği konular bu bölümde aileler ile paylaşılmaktadır.

E. Eba Anaokulu Yayın İstatistikleri

- 492 bölüm
- 33 hafta yayın
- 1 yayında “3 etkinlik, Takvim, Eba Lab, Bu Eller Ne Yapıyor? Eba Az-Çok, Ailece” bölümleri.
- 21 farklı tema
- Gün içerisinde sabah, öğlen ve akşam yayını olmak üzere 3 tekrar

IV. YÖNTEM

A. Araştırmanın Modeli

Yapılan bu çalışmanın bilimsel araştırma yöntemi, nitel araştırma yöntemidir. Nitel araştırma yöntemleri; olguların altındaki nedenleri ortaya çıkarmak, nasıl oluştuğuna ilişkin bulgulara ulaşmak gibi amaçlar için kullanılan yöntemlerdir. Bu araştırma yöntemleri araştırma konusunu betimlemekle kalmayıp, derinlikli bir şekilde ele alarak analiz eder. Nitel araştırma yöntemleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (İlgin, 2022):

- Gözlem yöntemiyle nitel araştırma
- Metin/doküman analizi yöntemiyle nitel araştırma
- İçerik analizi yöntemiyle nitel araştırma
- Görüşme yöntemiyle nitel araştırma
- Betimsel analiz yöntemiyle nitel araştırma

Bu çalışmada Nitel veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi tercih edilmiştir ve farklı bireylerden daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgiler elde edilmiştir.

Verilerin toplanması amacıyla hazırlanan sorular araştırmacı tarafından hazırlanmış, farklı akademisyenlerden görüşler alınmış ve son şekli Prof. Dr. Belma Tuğrul ile yapılan görüşmeler sonucunda son şeklini almıştır.

B. Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini İstanbul ilinde MEB'e bağlı anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri, örnekleme ise ulaşım kolaylığı ve araştırmacının çalışma alanına yakınlığı nedeniyle İstanbul ili Bağcılar ilçesidir. Çalışmada daha güvenilir ve geçerli sonuçlar elde etmek adına sadece MEB'e bağlı anaokullarında görev yapan basit tesadüfi yöntemle seçilen 25 okul öncesi

öğretmeni oluşturmuştur. Hem Covid 19 salgınından hem okul öncesi erkek öğretmenlerinin kadın öğretmenlere oranla sayıca az olmaları ve olanlara da ulaşamadığından dolayı çalışmanın grubu kadın öğretmenlerden oluşmaktadır.

C. Veri Toplama Aracı

Araştırmada nitel verilerin elde edilmesinde araştırmacı tarafından hazırlanan kontrol listesi kullanılmıştır. Kontrol listesi hazırlanırken alanda çalışan iki öğretmenin ve araştırmacının danışmanının görüşlerinden yararlanılmış ve onayları alınmıştır. Veri toplama aracı hazırlanırken, alan yazında yapılmış çalışmalar, uygulamalardan yararlanılmış ve araştırmacı tarafından TRT EBA Anaokulu programları izlenerek gerekli bu bilgiler veri toplama aracına yansıtılmıştır.

D. Verilerin Analizi

Verilerin analizi için karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Betimsel istatistik, içerik analiziyle verilerin analizi yapılmıştır.

“Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır. Betimsel analiz dört aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada araştırmacı araştırma sorularından, araştırmacının kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve gözlemlerde yer alan boyutlardan hareket ederek veri analizi için bir çerçeve oluşturur. Böylece verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenmiş olur. Ardından, araştırmacı daha önce oluşturmuş olduğu çerçeveye dayalı olarak verileri okur ve düzenler. Bu süreçte verilerin anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmesi önem taşımaktadır. Bu aşamadan sonra araştırmacı düzenlemiş olduğu verileri tanımlar. Bunun için gerekli yerlerde doğrudan alıntılara da başvurmak zorunda kalabilir. Bu sürecin sonunda araştırmacı tanımlamış olduğu bulguları açıklar, ilişkilendirir ve anlamlandırır.

Araştırmacı bu aşamada ayrıca yapmış olduğu yorumları daha da g¼çlendirmek için bulgular arasındaki neden sonuç ilişkilerini açıklar ve ihtiyaç duyulması durumunda farklı olgular arasında karşılaştırma yapar” (Yıldırım ve şimşek, 2003).

Yapılan bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerine yöneltelen soruların cevapları 14 ana tema altında değerlendirilmiştir. Bu temalar; içerik/materyal, ebeveynlere önerme/ebeveyn gr¼řleri, m¼zik etkinlikleri ve materyalleri, drama etkinlikleri, fen-matematik etkinlikleri ve materyalleri, T¼rke dil etkinlikleri ve materyalleri, sanat etkinlikleri ve materyalleri, oyun etkinlikleri ve materyalleri, hareket etkinlikleri, bu eller ne yapıyor, EBA LAB, Ailece Kuşağı, beğererek izlenme ve yayın akışına devam şeklinde oluşturulmuştur. Bu doğrultuda temalar olumlu ve olumsuz gr¼řler olarak alt temalar halinde gruplandırılmış ve incelenmiştir.

V.BULGULAR VE YORUM

A. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya toplam 25 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin olarak; yaş, medeni durum, eğitim durumu ve mesleki kıdemlerine ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Çizelge 1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Yaş	n	Yüzde (%)
25-30 yaş	11	%44
31-35 yaş	6	%24
36-40 yaş	4	%16
41-45 yaş	3	%12
46 yaş ve üzeri	1	%4
TOPLAM	25	%100
Medeni Durum	n	Yüzde (%)
Evli	16	%64
Bekar	9	%36
TOPLAM	25	%100
Öğrenim Durumu	n	Yüzde (%)
Lisans	23	%92
Yüksek Lisans	2	%8
TOPLAM	25	%100
Mesleki Kıdem	n	Yüzde (%)
1-5 yıl	12	%48
6-10 yıl	4	%16
11-15 yıl	8	%32
16 yıl ve üzeri	1	%4
TOPLAM	25	%100

Araştırmaya katılan okul öğretmenlerinin yaş gruplarına göre dağılımlarını gösteren çizelge incelendiğinde, 11 öğretmenin (%44) 25-30 yaş, 6 öğretmenin (%24) 31-35 yaş, 4 öğretmenin (%16) 36-40 yaş, 3 öğretmenin (%12) 41-45 yaş ve 1 öğretmenin (%4) 46 yaş ve üzerindeki yaş grubunda oldukları görülmektedir. Bu durum grafikte de gösterilmiştir.

Yukarıdaki çizelgede de anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin çoğunluğu 25-30 yaş arasındaki genç mezun öğretmenlerden oluşmaktadır. Yine çizelge incelendiğinde okul öncesi öğretmeni 16 kişinin (%64) evlidir. Okul öncesi öğretmeni 9 kişinin (%36) bekar olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim durumlarına ilişkin tablo incelendiğinde çoğunluğunun lisans düzeyinde eğitime sahip oldukları 23 kişinin (%92) görülmektedir. Yüksek lisansını tamamlamış okul öncesi öğretmenlerin sayısının ise 2 kişi (%8) olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki çizelge 1 incelendiğinde 12 okul öncesi öğretmenin (%48) 1-5 yıl arası kıdeme, 4'ünün (%16) 6-10 yıl arası kıdeme, 8'inin (%32) 11-15 yıl arası kıdeme ve 1'inin (%4) 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

Etkili öğretmenlerin özelliklerine dair literatür incelendiğinde birçok araştırmanın öğretmenlik tecrübesini de konu edindiği görülmektedir. Örneğin McEwan (2002), bir öğretmenin öğretimin ustalığına ulaşması için 3-8 yıl arasında değişen bir tecrübeye sahip olması gerektiğine vurgu yapmaktadır. McEwan (2002) öğretmenlik tecrübesinin öğrenci başarısında % 40'a yakın bir farklılığa neden olduğunu ifade etmektedir.

B. Öğretmen Görüşlerine Göre Elde Edilen Bulgular ve Yorum

Aşağıdaki çizelge ve ardından yapılmış yorumlarda okul öncesi öğretmenlerine sorulan sorulara karşı verdikleri yanıtlar temalara ve alt temalara ayrılmış ve sunulmuştur.

Çizelge 2. Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Tema: Olumlu Görüşler Kod	f	Alt Tema: Olumsuz Görüşler Kod	f
TRT EBA Anaokulu İçerik/Materyal	Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygundur.	4	Biraz daha geliştirilmeli	1
	Evet uygundur ve çocuklara uygun bir şekilde hazırlanmıştır.	17		
	Eğlenceli ve dikkat çekici.	3		
TRT EBA Anaokulu Ebeveynlere Önerme/Ebeveyn Görüşleri	Öneriyorum faydalı olduğunu söylüyorlar	16	Evde başka kardeş varsa onların online derslerinin olmasından dolayı ebeveynler biraz zorlandıkları	1
	Birlikte eğlenerek izliyoruz	4	Birlikte izlemediklerini ifade ediyorlar.	1
			Annelerin ev işlerinden dolayı çocukların yayını kaçırdıkları	1
			Okula zaman kalmıyor	1
TRT EBA Anaokulu Müzik Etkinlikleri ve Materyalleri	Okul müfredatına uygun	14	Ebeveynler ilgisiz	
	Materyaller güzel ve ilgi çekici	4		
	Çocukların gelişimini destekleyici, merak uyandırıcı	7		
TRT EBA Anaokulu Drama Etkinlikleri	Müfredatı destekler nitelikte	18	Yetersiz	1
	Çocukların yaratıcılıklarına katkı sağlıyor	5	Kostüm, donanım kullanılmalı	1
TRT EBA Anaokulu Fen-Matematik Etkinlikleri ve Materyalleri	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	20	Destekler nitelikte fakat her ailenin ulaşılabilirlik düzeyine uygun olup olmadığı tartışılabilir.	1
	İlgi çekecek deneyler yapıyor	4		

Çizelge 2. (devamı) Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Tema: Olumlu Görüşler Kod	f	Alt Tema: Olumsuz Görüşler Kod	f
TRT EBA Anaokulu Türkçe Dil Etkinlikleri ve Materyalleri	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı ve destekler niteliktedir.	19	Çocukların etkinlik ve materyallere ulaşılabilirlik düzeyleri tartışılabilir.	5
	Okuma yazmaya hazırlıkta çocuklar için çok faydalı olduğunu düşünüyorum.	1		
	Uzaktan eğitimde olsa çocukları sosyal yönden geliştirir niteliktedir.	1		
	Dil ve iletişim becerilerini desteklemektedir.	2		
	Değerler eğitiminin gizil olarak çocuğa verilmesinde çok etkili olduğunu düşünüyorum.	1		
TRT EBA Anaokulu Sanat Etkinlikleri ve Materyalleri	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	15	Etkinlik videoları çeşitlendirilebilir.	2
	İnce motor becerilerini ve yaratıcılıklarını destekler niteliktedir.	2	Daha çeşitli materyaller kullanılmalı.	1
	Sanat etkinlikleri çocuklar için uygun ve güzel etkinliklerdir.	1	Bazı etkinlikler çocuğun bizzat katılımını ve o ortamda bulunmasını gerektirir. Bu yüzden uzaktan yapılan etkinliklerde çok fazla çocuğa katılım hakkı vermediği için etkili olmayabilir.	3
Sanat etkinliklerindeki kullanılan malzemeler çocukların rahatça ulaşabilecekleri şekilde seçilmeye dikkat edilmiş	1			
TRT EBA Anaokulu Oyun Etkinlikleri ve Materyalleri	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	12	Etkinlik videoları çeşitlendirilebilir.	2
			Çocukların canlı olarak katılabileceği oyunlar oynanırsa daha eğlenceli olabilir.	2
	Çocukların gelişimini destekler niteliktedir.	5	Biraz daha okul öncesi çocuklara uygun seçilmeli.	2
			Oyunlar daha da çeşitlendirilip çoğaltılabilir.	1
			Çocuklara evdeki aile bireyleriyle oynayabileceği oyunlar da öğretilmeli.	1

Çizelge 2. (devamı) Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Tema: Olumlu Görüşler Kod	f	Alt Tema: Olumsuz Görüşler Kod	f
TRT EBA Anaokulu Hareket Etkinlikleri	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	14	Hareket etkinlikleri tüm aileye yönlendirilebilecek anne ve babanın da varsa diğer kardeşlerinde katılımının sağlanabileceği etkinlikler şeklinde evde oluşturulabilir.	1
	Enerjilerini atmaları bakımından faydalı buluyorum.	6		
	Pandemi döneminde hem çocukların hem büyüklerin sağlıklı bir şekilde hareketler yapıp keyif alacakları bir etkinlik.	2		
	Hareket etkinlikleri yeterli düzeyde yapılıyor.	1	Hareket etkinlikleri pandemi döneminde çocuklarımızın fiziksel gelişimlerine katkı sağlamıştır. Fakat sosyal ve duygusal yönden akranlarıyla birlikte olmasında fayda vardır.	1
	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	7		
TRT EBA Anaokulu Bu Eller Ne Yapıyor	Çocuklar açısından faydalı, yaratıcı ve eğitici etkinlikler yapılmaktadır.	6		
	Çocukların ince motor gelişimleri için faydalı buluyorum.	8		
	Bu tür programlar çocukların estetik duygularını geliştiren aynı zamanda da görsel hafıza ve öğrenilenlerin somut olması açısından yararlı olacaktır.	4		
TRT EBA Anaokulu EBA Lab	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	11	Çocuklar bireysel olarak bu etkinliklere katıldığından, yeterli öğrenme olup olmadığı bilinmemektedir.	1
	Çocukların yaratıcılıklarını desteklediğini düşünüyorum.	1		
	Çocuklarda merak oluşturması bakımından son derece faydalı buluyorum.	10	Kullanılan malzemeler evde bulunabilir olmalıdır.	1
	Özgüven sağlayacak niteliktedir.	1		

Çizelge 2. (devamı) Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Tema: Olumlu Görüşler Kod	f	Alt Tema: Olumsuz Görüşler Kod	f
TRT EBA Anaokulu Beğenerek İzlenme	Hepsini çok beğeniyorum. Genel olarak hepsi güzel her biri ayrı bir alanı destekler nitelikte.	4		
	Türkçe dil etkinlikleri. Çünkü farklı ses tonu ve seslerle yapılan kukla çalışmalarına çocuklar oldukça ilgi gösteriler ve verilmesi zor etik değerler kuklalar sayesinde kolayca benimsetilebilir.	3		
	Hareket ve oyun etkinlikleri çünkü çocuklar o etkinlikleri izleyerek hem üzerlerinde ki fazla enerjiden kurtulur.	1		
	Drama çünkü çocuklar rollere birebir giriyorlar ve yaparak yaşayarak öğreniyorlar.	2		
	EBA Lab, çünkü çocuklar küçük yaşta bilimi yaşıyor her ne kadar uzaktan da olsa bir merak bir yapma duyguları gelişiyor.	3		
	Bu eller ne yapıyor çocukların küçük kas gelişimlerinin destekleyici ve geliştirici olduğu için çok beğeniyorum. Ritim duygusunu da geliştiriyor.	4		
	Aslında tüm etkinlerin çocuğu destekler nitelikte olduğunu düşünmekteyim fakat oyun etkinliklerinin çocuktaki yeri farklıdır. Çocuklar için oyun özeldir.	1		
Ailece kuşağıdır. Nedeni eğitim ailede başlar sağlam düşünce sağlam toplumu oluşturur.	7			
TRT EBA Anaokulu Yayın Akışına Devam	Covid-19 salgını sonrası EBA TV Anaokulu programı yayın akışına devam etmeli	24	Devam etmemeli	1

Çizelge 2. (devamı) Öğretmenlerin TRT EBA Anaokulu Yayınları ile İlgili Olumlu ve Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Tema: Olumlu Görüşler Kod	f	Alt Tema: Olumsuz Görüşler Kod	f
TRT EBA Anaokulu Ailece Kuşağı	Çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir.	10		
	Ebeveynlere öneriyorum ve ebeveynlerden güzel geribildirim alıyorum. Çocuklarla konuşmalarımız değişti diyorlar.	9	Ailece kuşağını ebeveynlere önermiştim. Faydalı bulduğum bir yayın	1
	Çocuğun sosyal ve duygusal gelişimini destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum.	1	ancak ebeveynler ilgi göstermediler.	
	Ailelerin katılımı önemlidir, bu etkinliğe aileler de severek katıldıklarını ifade ediyorlar. Bu etkinliklerle ebeveynler de fikir sahibi oluyorlar.	1		
	Ailece kuşağı biz öğretmenler ve ebeveynler için her yönüyle çok güzel ve rehberdir.	2		
	Aile Kuşağı ebeveynlere aile içi iletişim hakkında önemli tavsiyelerde bulunarak çocukların menfaatini gözetmektedir.	1		

Çizelgede görüldüğü gibi TRT EBA Anaokuluna ilişkin öğretmen görüşleri, tespit edilmiş olan temalar kapsamında olumlu ve olumsuz görüşler bağlamında incelenmiştir. Buna göre “içerik/materyal” temasına ilişkin öğretmenlerin çoğunluğu olumlu görüş olarak TRT EBA Anaokulunda yayınlanan etkinliklerin çocuklara uygun şekilde hazırlanmış olduğunu (f:17), çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun olduğunu (f:4) ve eğlenceli ve dikkat çekici olduğunu (f:3) belirtmişlerdir. TRT EBA Anaokulu etkinliklerin biraz daha geliştirilmesi gerektiğini (f:1) belirten bir öğretmen olmuştur. Bu kapsamda bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Evet uygundur ve çocuklara uygun bir şekilde hazırlanmıştır. Öğrenciler için yararlı olacaktır”.

“Evet konuyla ilgili çocukların dikkatini çekebilecek materyaller kullanılıyor. Konular da çocukların gelişimlerine katkı sağlayacak şekilde seçilmiş ve eğlenceli hale getirilerek sunuluyor. Takvimi, günler öncesi gün, bugün, yarın olarak sunulması çok güzel çocuklarda zaman kavramını ve

çocuklara öncesi sonrası şimdi kavramlarını öğretici olması yönünden çok kaliteli programdır”.

“Destekler nitelikte biraz daha geliştirilip çeşitlendirilmesi çok daha verimli olur diye düşünüyorum”.

“Çocukların gelişim seviyelerine uygun olduğunu düşünüyorum tabi ki koşullara göre daha fazla içerik eklenerek geliştirilebilir”.

Araştırmaya dahil olan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulu içerikleri ve materyallerini, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekleyip desteklemediğine ilişkin görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Genel olarak verilen yanıtlar ve görüşler değerlendirildiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin tamamı TRT EBA Anaokulu içeriklerinin ve materyallerinin, çocuklara ve müfredata uygunluğunun yeterli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Ancak bunun yanında okul öncesi çocuklarının okuma yazma bilmediklerinin göz önünde bulundurulması ve yönlendirmelerin sesle veya görsellerle yapılmasının daha uygun olacağı yönünde bazı öğretmenlerin eleştirileri vardır.

“Ebeveynlere önerme/ebeveyn görüşleri” teması kapsamında öğretmenlerin büyük kısmı ebeveynlere öneriyorum faydalı olduğunu söylüyorlar (f:16), veliler ise birlikte eğlenerek izliyoruz (f:4) şeklinde olumlu görüş beyan etmişlerdir. Olumsuz görüşler olarak ise, evde başka kardeş varsa onların online derslerinin olmasından dolayı ebeveynler zorlandıklarını (f:1), birlikte izlemediklerini (f:1), annelerin ev işlerinden dolayı çocukların yayını kaçırdıklarını (f:1) ve ebeveynlerin ilgisiz oldukları (f:1) şeklindedir.

“Evet öneriyorum ebeveynler de vakitleri uygun olduğu takdirde takip etmeye çalışıyorlar. Genel anlamda kendilerine rehber olduğunu bu sayede çocuklarına etkinlikleri nasıl yapacaklarına ilgili bire bir yol izlediklerini ve birlikte çok eğlenip kaliteli vakit geçirdikleri görüşündeler”.

“Öneriyorum ebeveynler de takip etmeye çalışıyor. Birlikte çok eğlenip vakit geçirdiklerini ifade ediyorlar”.

“Evet önerdim fakat ebeveynlerin çoğu bu konuda ilgisiz. Yok hocam öbür çocuklardan zaman bulamıyoruz bahaneleri üretiyorlar. Ben çocukların faydalanması taraftarıyım her zaman hatırlatıyorum”.

“Evet ebeveynlere öneriyorum. Bu dönemde ve ileriki zamanlarda çocuklar için çok faydalı ve bütün gelişimlerini destekler niteliktedir benim ve ebeveynlerden gelen dönütler bu şekilde olumlu bakıyorlar tek sıkıntıları evde başka kardeş varsa onların online derslerinin olmasından dolayı ebeveynler biraz zorlandıklarını söylüyorlar”.

Katılımcılara TRT EBA Anaokulu yayınlarını ebeveynlere önerip önermedikleriyle ilgili fikirleri sorulmuştur. Katılımcıların tamamı TRT EBA Anaokulu okul öncesi yayınlarını ebeveynlere önerdiklerini ve ebeveynlerin çok beğendiklerini, çocuklarıyla eğlenceli ve kaliteli vakit geçirmelerini sağladığını ifade eden geri dönüşler aldıklarını ifade etmişlerdir. Yalnız küçük bir ebeveyn grubunun bu konuda ilgisiz olduklarını, ev işlerinden zaman ayıramadıklarını ifade ettikleri şekilde de geri dönüşler aldıkları görülmektedir.

“Müzik etkinlikleri ve materyalleri” teması kapsamında öğretmenlerin olumsuz görüş bildirmedikleri görülmüştür. Olumlu görüşler ise okul müfredatına uygun (f:14), çocukların ilgisini çekiyor (f: 4) ve çocukların gelişimini destekler (f:7) şeklindedir.

“Müzik etkinliklerinde sadece şarkıyla kalmayıp müzik aleti de kullanarak çocukların ilgisi çekiliyor. Kavramlarla ilgili şarkılara da yer veriliyor çocuklar bu şekilde hem eğlenmiş hem de öğrenmiş oluyorlar. Sadece konu ile ilgili şarkılara yer vermektense daha genel eğlendirici güncel müziklerden de yararlanılabilir”.

“Müzik etkinlikleri müzik aleti de kullanıldığından çocukların ilgisi çekiliyor. Çocukların dil gelişimlerini ve diğer gelişim alanlarını da destekler niteliktedir”.

“Müzik etkinliği çocuğun yaşına uygun olduğu takdirde ilgi çekici hale geliyor. Yayında kullanılan çocuk şarkıları çocuklar için eğlenceli ve eğitici niteliktedir. Aynı zamanda yapılan ritim çalışmaları çocuğun dikkatini de geliştirmektedir. Bu nedenle EBA TV anaokulu yayınındaki müzik etkinlikleri çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum. Evde müzik aleti yapımı çocukların çok ilgisini çekiyor. Bu gibi etkinliklere sıklıkla yer verilmesi görüşümdedir”.

“Evet uygun ve desteklemekte çocukların yararı için oldukça da faydalıdır. Derslerde bende eşlik etmeye çelişiyorum çok keyifli oluyor TRT EBA anaokuluna eşlik etmek”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulundaki müzik etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların müzik etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu sadece küçük bir grubun müzik etkinliklerinde ritim çalışmalarına daha fazla yer verilmesi konusunda görüş bildirdikleri görülmektedir.

“Drama etkinlikleri” teması kapsamında öğretmenlerin önemli bir kısmı TRT EBA Anaokulunda yayınlanan drama etkinliklerinin müfredatı destekler nitelikte olduğunu (f:18) ve çocukların gelişimine katkı sağladığını (f:5) ifade etmişlerdir. Olumsuz görüş olarak ise TRT EBA Anaokulunda drama etkinliklerinin yetersiz olduğunu (f:1) ve kostüm, donanım kullanılmalı (f:1) diyen öğretmenler de vardır.

“TRT EBA Anaokulu drama etkinlikleri çocuğa uygun ve müfredatımızı destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum. Drama etkinlikleri her ne kadar televizyondan da olsa çocukları takım çalışmasına teşvik eder. Liderlik ruhları ve kendilerine olan öz güvenleri gelişir”.

“Dramalar da hem kostümler olsun hem de seçilen konular olsun çocukların gelişimlerine katkı sağlıyor. Hem çocuklar eğleniyorlar hem de ekran başından da olsa drama ya katılarak yaparak yaşayarak öğreniyorlar. Salgın dönemi bittiğinde çocukların da etkinliklere canlı olarak bire bir katılmaları çok güzel olur”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki drama etkinlikleri çocuğa evet uygun olduğunu düşünüyorum. Her ne kadar uzaktan eğitimde olsa çocuklar için çok faydalı olduğunu çünkü çocuklar dolaylı yollardan da öğrenip eylemlerini sonra harekete geçirirler TRT EBA Anaokulu drama etkinlikleri de çocukların özgüvenlerinin artmasını iletişim anında çekingen tutukluk yaşayan çocukların dil gelişimine katkı sağlayacağını ve empati yeteneklerinin gelişmesini sağlamaya yönelik olduğu kanaatindeyim”.

“Drama etkinlikleri çocuğa uygun olduğunu düşünüyorum çocukların empati yeteneğini kendini ifade etme yeteneğini ortaya çıkaracak düzeyde keyifle bende izliyor öğrencilerimle uyguluyorum”.

Katılımcıların TRT EBA Anaokulundaki drama etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların drama etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu sadece küçük bir grubun çocukların katılımının eksik olduğunu, daha fazla kostüm kullanılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

“Fen-matematik etkinlikleri ve materyalleri” teması kapsamında öğretmenlerin çoğunluğu olumlu görüş olarak, çocuklara uygun, onların menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir (f:20) ve ilgi çekecek deneyler yapıldığı (f:4) şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır. Olumsuz görüş olarak ise destekler nitelikte fakat ailelerin ulaşılabilirlik düzeyine uygun olup olmadığı tartışılabilir (f:1) şeklinde görüş bildirmişlerdir.

“TRT EBA Anaokulu fen ve matematik etkinlik materyallerinin müfredatını destekleyen ve öğrencilerin gelişiminde yardımcı olacak şekilde hazırlandığını düşünüyorum. Çocukların Matematiksel sorgulama becerisini geliştirme çocukların problem çözme, akıl yürütme, matematiksel iletişim kurma ve öğrencileri birinci sınıf matematik ve fen dersine hazırladığını düşünüyorum”.

“Çocuklar genel olarak deneylere ilgili ve meraklıdır. TRT EBA Anaokulundaki fen etkinlikleri çocukların seviyelerine uygun ilgi ve markalarını attıran etkinlikleri oluyor. Matematik etkinliklerinde de çocukların yine seviyesine uygun onların rahatça anlayabileceği ve onların da ekran başından rahatça yapabilecekleri materyaller ve konular seçiliyor. Etkinliklerle ilgili videolar çeşitlendirilebilir”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki fen-matematik etkinlikleri ve materyalleri; Çocuklar genel olarak deneylere ilgili ve meraklıdır. TRT EBA Anaokulundaki fen etkinlikleri çocukların seviyelerine uygun ilgi ve markalarını attıran etkinlikleri oluyor. Matematik etkinliklerinde de çocukların yine seviyesine uygun

onların rahatça anlayabileceği ve onların da ekran başından rahatça yapabilecekleri materyaller ve konular seçiliyor”.

“Yayında yapılan fen ve matematik etkinlikleri çocukların ilgisini çekecek niteliktedir. Aynı zamanda fen etkinlikleri çocukların çevreye ve doğaya karşı daha duyarlı olmasını ve sorumluluk duygularını arttırmayı hedeflemektedir. Matematik etkinlikleri ise doğal yollarla ölçme becerisi kazandırmayı, sayıları okuyabilmeleri, geometrik şekilleri tanıyabilmeleri ve bunun gibi birçok beceriyi kazandırmayı hedeflemektedir. Bu nedenle TRT EBA Anaokulu yayınındaki fen-matematik etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum. Çocukların sorumluluk bilincini geliştirmek adına bir bitkinin bakımını üstlenmesi ve onun gelişimini gözlemlemesine fırsat verilebilir”.

Katılımcı öğretmenlerin TRT EBA Anaokulundaki fen-matematik etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların fen-matematik etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu konusunda hemfikir oldukları görülmüştür. Öneriler arasında ise daha fazla aile katılımının sağlanması, deneylerin çeşitlendirilmesi ve artırılması öne çıkmaktadır.

“Türkçe dil etkinlikleri ve materyalleri” teması kapsamında öğretmenlerin büyük bir kısmı çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler nitelikte olduğunu (f:19), okuma yazmaya hazırlıkta çocuklar için faydalı olduğunu (f:1), uzaktan eğitimde olsa çocukları sosyal yönden geliştirdiğini (f:1), dil ve iletişim becerilerini desteklediğini (f:2) ve değerler eğitiminin gizil olarak çocuğa verilmesinde çok etkili olduğunu (f:1) ifade etmişlerdir. Olumsuz görüş olarak ise çocukların etkinlik ve materyallere ulaşılabilirlik düzeylerinin tartışılabilir (f:5) olduğunu dile getirmişlerdir.

“TRT EBA Anaokulu Türkçe dil etkinlikleri ve materyallerinin güncel durumundan memnunum. Öğrencilere yararlı olacaktır. Okuma yazmaya hazırlıkta çocuklar için çok faydalı olduğunu düşünüyorum”.

“Çocuğun bu materyal ve etkinliklere ulaşılabilirlik düzeyi tartışılabilir. Ama çocukları ilkokula hazırlar nitelikte olup ve ses farkındalığı kazandırmada oldukça başarılıdır”.

“Evet seviyelerine uygun ve destekleyici etkinlikler. Hem görsel hem işitsel olarak çocukları çeşitli yönlerden destekliyor. Çocukların Türkçeyi düzgün konuşmasına ve kendilerini ifade etmelerine ve çocuklara kitap sevgisi kazandıracak. Çocuklar öykü dinlerken ya da anlatırken uzaktan eğitimde olsa çocukları sosyal yönden geliştirir niteliktedir”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki Türkçe dil etkinlikleri ve materyalleri çocuğa uygun etkinlikle çocukların kelime haznesi genişler. Dili düzgün kullanmayı yani konuşmayı öğrenir. Kelimeleri doğru telaffuz etmeyi öğrenir. Sesinin tonunu ve hızını ayarlamayı gibi birçok şeyi öğrenmesini sağlayan bir etkinlik gayet başarılı buluyorum”.

Okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulundaki Türkçe dil etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların Türkçe dil etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğunun dile getirildiği görülmektedir. Özellikle kuklalarla ve parmak oyunları ile çocukların dikkatlerinin daha fazla çekilebildiği ve öğrenmeyi keyifli hale getirdiği ifade edilmektedir. Bunun yanında etkinliklerin çeşitlendirilmesinin daha faydalı olacağı da önerilmektedir.

“Sanat etkinlikleri ve materyalleri” teması kapsamında öğretmenlerin olumlu görüş bildiren önemli bir kısmı çocuğa uygun, menfaatini ve müfredatı destekler nitelikte olduğunu (f:15) ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin olumlu görüşlerinin arasında, ince motor becerilerini ve yaratıcılıklarını destekler (f: 2), sanat etkinlikleri çocuklar için uygun ve güzel etkinliklerdir (f:1) ve sanat etkinliklerindeki kullanılan malzemeler çocukların rahatça ulaşabilecekleri şekilde seçilmeye dikkat edilmiştir (f:1) ifadeleri yer almaktadır.

“Evet destekler nitelikte Sanat etkinliği çocukları ince motor becerileri, makas tutma veya boya kalemi ile oyma gibi sanatsal çalışmalara katılan

hareketlerin çoğu, küçük çocuklarda ince motor becerilerinin gelişimi için gereklidir. Çocukları teşvik edici bir etkinliktir”.

“Etkinlik çeşitliliğiyle birlikte etkinlikler seviyelere uygun ve destekler nitelikte. Origami gibi çeşitli etkinliklere yer verilmesi çok güzel. Etkinlik videoları çeşitlendirilebilir”.

“Yayındaki sanat etkinlikleri çocuklar için hem eğlenceli hem de motor becerilerini desteklemektedir. Doğru makas kullanımı içinde oldukça faydalıdır. Aynı zamanda çocukları karar verme, görsel öğrenme gibi konularda desteklemektedir. TRT EBA Anaokulu yayınındaki sanat etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum. İnce motor becerilerini geliştirmek adına kesme, yırtma, yapıştırma etkinliklerine zaman zaman yer verilebilir”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki sanat etkinlikleri ve materyallerinin çocuğa uygun, olduğu düşüncesindeyim çünkü işinde uzman hocalar hazırlıyor her şeyi ve çocukların olmazsa olmazı sanat etkinlikleri boyama, renkleri öğrenme, kalem tutma, makas tutma gibi birçok faaliyeti içinde barındırıyor ve çocukları etkinlik yapmaya sevk ediyor. Uzaktan da olsa gayet çocuğun gelişimi ve yararını gözeterek yapılıyor, yayınlanıyor”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulunda ki sanat etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların sanat etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Ancak sanat etkinliklerinin çocuklara çok fazla katılım hakkı vermediği konusunda eleştiriler yapılmıştır.

“Oyun etkinlikleri ve materyalleri” teması kapsamında öğretmenlerin olumlu görüşleri, çocuklara uygun olduğu, onların menfaatlerini ve müfredatı destekler nitelikte olduğu (f: 12) ve çocukların gelişimini destekler nitelikte olduğu (f:5) şeklindedir. Olumsuz görüşler arasında ise etkinlik videoları çeşitlendirilebilir (f:2), çocukların canlı olarak katılabileceği oyunlar oynanırsa daha eğlenceli olabilir (f:2), biraz daha okul öncesi çocuklara uygun seçilmeli

(f:2), oyunlar daha da çeşitlendirilip çoğaltılabilir (f:1) ve çocuklara evdeki aile bireyleriyle oynayabileceği oyunlar da öğretilmeli (f:1) ifadeleri yer almaktadır.

“TRT EBA Anaokulu oyun etkinlikleri ve materyallerini, öğrencilerin gelişimini destekleyici ve eğlenceli bir biçimde hazırlanmıştır. Çocuklar evde sıkılmadan oyunlara dahil oluyorlar. Başarılı buluyorum”.

“Evet destekler nitelikte çünkü okul öncesi çocuğun en büyük gereksinimi olan oyun, en iyi öğrenme aracıdır. Oyunun doğal ortamı ve rahatlığı ile ifade becerisi, arkadaşlarıyla ilişkisi, paylaşma ve yardımlaşma duygusu, karşısındakinin duygusunu anlama becerisi, sıra bekleme, arkadaşının sözünü kesmeme, hakkını koruma, başkalarının haklarına saygı duyma ve daha birçok sosyal beceriyi, çocuklar oyun sırasında ve oyunla birlikte hiçbir zorlamaya gerek olmadan kendiliğinden öğrenirler. Bu yüzden TRT EBA Anaokulunda çocukları oyuna teşvik ediyor. Evde kardeşiyle arkadaşıyla ya da hayali olarak oynayabilirler”.

“Çocuklar hayatı oyun yoluyla öğrenir hayata oyun yoluyla hazırlanır ve en büyük öğrenme şekli oyunlardır. Çocuk hayata oyunla hazırlanır. Bu nedenle TRT EBA Anaokulu oyun etkinlikleri sayesinde pandemi döneminde çeşitli oyunlarla çocukların gelişimini destekler niteliktedir”.

“Oyun çocuğun doğasında vardır. Ve hemen hemen her şeyi çocuk oyun yoluyla öğrenir. Gerek hareketli oyunlarla gerekse eğitsel oyunlarla çocuk beden, ruh ve eğitsel açıdan oldukça gelişir. TRT EBA Anaokulunda yayınlanan oyunlarla çocukların oldukça eğlendiklerini ve öğrendiklerine şahit oldum. Ayrıca öğrendikleri oyunları arkadaşlarıyla paylaştıkları ve oynamak istedikleri de gözlemlenmiştir”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulunda oyun etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların oyun etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Çocukların canlı olarak katılabilecekleri oyunların etkinliklerde yer almasının, ailelerin katılımın sağlanmasının ve oyunların

çeşitlendirilmesinin daha faydalı olabileceği katılımcı öğretmenler tarafından önerilmektedir.

“Hareket etkinlikleri” teması kapsamında öğretmenlerin olumlu görüşlerinin dağılımı şu şekildedir: Hareket etkinlikleri çocuklara uygun, onların menfaatini ve müfredatı desteklemektedir (f:14), enerjilerini atmaları bakımından faydalıdır (f:6), pandemi döneminde hem çocukların hem büyüklerin sağlıklı bir şekilde hareketler yapıp keyif alacakları etkinliklerdir (f:2), hareket etkinlikleri yeterli düzeyde yapılmaktadır (f:1). Bunların yanında olumsuz görüşler olarak, hareket etkinlikleri tüm aileye yönlendirilebilecek anne ve babanın da varsa diğer kardeşlerin de katılımının sağlanabileceği etkinlikler şeklinde evde oluşturulabilir (f:1) ve hareket etkinlikleri pandemi döneminde çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlamıştır. Fakat sosyal ve duygusal yönden akranlarıyla birlikte olmasında fayda var (f:1) sayılmıştır.

“TRT EBA Anaokulu hareket etkinlikleri öğrencilerin yaş grubuna uygun ve müfredatı destekler nitelikte hazırlanmıştır. Başarılı buluyorum. Pandemi döneminde evden dışarı çıkamayan ve canı sıkılan çocukların zevkle hareket halinde olmaları için oldukça başarılı buluyorum”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki hareket etkinlikleri çocuğa uygun olduğunu düşünüyorum. Birbirinden eğlenceli hareket etkinlikleri var gayet işinde başarılı hocalar sunuyor ve pandemi döneminin en vaz geçilmezi hareket etmek evde de ailelerin çocuklarıyla kaliteli ve eğlenceli hareketler yapmaya sevk edici ve fayda sağlayıcı bir etkinliktir”.

“Hareket etkinlikleri çocukların enerjilerini boşaltmalarında etkili bir yoldur. Özellikle bu dönemde TRT EBA TV’deki hareket etkinliklerinin faydalı olduğunu düşünüyorum”.

“Çocuğun evde durduğu sürece biriktirdiği enerjiyi atmak için ve farklı vücut hareketleriyle çocuğun dikkat ve koordinasyon becerisinin gelişimine olumlu katkı sağladığı için bu tür etkinlikleri yararlı buluyorum”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulundaki hareket etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların hareket etkinliklerinin materyal,

çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu konusunda ortak bir görüş olduğu görölmektedir. Özellikle pandemi döneminde çocukların enerjilerini atmaları konusunda yararlı olduğu görüşü hakimdir. Öneri olarak da hareket etkinliklerinin çeşitlendirilmesi konusunda görüşler bildirilmiştir.

EBA TV’de yayınlanan “Bu Eller Ne Yapıyor?” teması kapsamında katılımcı öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde olumsuz bir görüş dile getirilmediği görölmektedir. Olumlu görüşler ise şu şekildedir; çocuklara uygun, onların menfaatlerini ve müfredatı destekler niteliktedir (f:7), çocuklar açısından faydalı, yaratıcı ve eğitici etkinlikler yapılmaktadır (f:6), çocukların ince motor gelişimleri için faydalı (f:8), çocukların estetik duygularını geliştiren aynı zamanda da görsel hafıza ve öğrenilenlerin somut olması açısından yararlıdır (f:4).

“TRT EBA Anaokulu bu eller ne yapıyor etkinliğini başarılı buluyorum. Eşleme, aynısı yapma vs etkinlikleriyle çocukları ilkokula hazırlıyor. Küçük kas gelişimi için oldukça faydalı buluyorum”.

“Her ne kadar çocuklar için uzakta da olsa yapılan etkinlikler çocukları etkinlik yapmaya heveslendirip onlarında ekran başında bende yapacağım diye uğraştıkları ince motor gelişimlerini destekleyecek evde hoşça vakit geçirecek gelişimini olumlu yönde destekleyecek niteliktedir”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki BU ELLER NE YAPIYOR etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte olduğu düşüncesindeyim. Hem sanat etkinliğini içinde barındırıyor çocukların çeşitli aktiviteler yapmasına olanak sağlayarak küçük kas gelişimlerine yardımcı oluyor”.

“En sevdiğimiz bu eller ne yapıyor etkinlikleri. Çocuklar için vaz geçilmez ve gelişimlerini her konuda destekleyici buluyorum”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulunda ki BU ELLER NE YAPIYOR etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların BU ELLER NE YAPIYOR etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğu konusunda aynı fikirde oldukları görölmektedir. Özellikle

kavram öğretimi, kas gelişimi, görsel hafızalarının gelişimi açısından faydalı olduğu düşünülmektedir.

TRT EBA Anaokulunda yayınlanan “EBA LAB” teması kapsamında öğretmenlerin olumlu görüşleri arasında; çocuklara uygun, menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir (f:11), çocukların yaratıcılıklarını desteklemektedir (f:1), çocuklarda merak oluşturması bakımından faydalı (f:10), özgüven sağlayacak niteliktedir (f:1) yer almaktadır. Olumsuz görüşler arasında ise çocuklar bireysel olarak bu etkinliklere katıldığından, yeterli öğrenme olup olmadığı bilinmemektedir (f:1) ve kullanılan malzemeler evde bulunabilir olmalıdır (f:1) yer almaktadır.

TRT EBA Anaokulu EBA LAB etkinliklerini müfredata uygun ve öğrencilerin gelişimini destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum ve çocukları küçük kaşifler olarak meraklandırıyor. Oldukça başarılı buluyorum”.

“EBA LAB etkinliklerini çok beğeniyorum. Etkinliklerde görsellere önem vermelerini ve öğretmenlerin beden dillerini çok beğeniyorum. Evet çocukların merak duygusu yaratıcılıklarını ortaya çıkarmaya teşvik edici uygun ve destekler niteliktedir”.

“TRT EBA Anaokulu yayınındaki EBA LAB etkinlikleri ve materyalleri; Çocuğa uygun olduğunu düşünüyorum. EBA LAB etkinliklerini çok güzel. Etkinliklerde görsellere önem vermelerini ve öğretmenlerin beden dillerini kullanmaları hem sözsüz iletişim hem çocukların merak ve yaratıcılıklarını destekleyici niteliktedir”.

“Çocukların merak ve yaratıcılıklarını beyin fırtınası yapmalarını destekleyen bir etkinlik materyal ve etkinlik bakımından gayet başarılı ve fayda sağladığını düşünüyorum”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulunda ki EBA LAB etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların EBA LAB etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Sadece küçük bir grubun EBA LAB etkinliklerinde

kullanılan materyallerin evlerde bulunabilir nitelikte olmasına özen gösterilmesi gerektiği konusunda görüş bildirdikleri görülmektedir.

“Beğenerek izlenme” temasında öğretmen görüşleri arasında olumsuz bir görüş bildiren olmamıştır. Olumlu görüşler ise şu şekilde bir dağılıma sahiptir: hepsi çok beğeniliyor, her biri ayrı bir alanı desteklemekte (f:4), en fazla beğenilen “Ailece Kuşağı” (f:7), dil etkinlikleri (f:3), “Bu Eller Ne Yapıyor?” (f:4), “EBA LAB” (f:3), hareket ve oyun etkinlikleri (f:2), drama etkinlikleri (f:2).

“TRT EBA Anaokulunu hazırlayan ekibe teşekkürlerimi sunuyorum. Öğrencilerimizin müfredatına uygun ve öğrencilerin severek izlemesini sağlıyorlar. Anaokulu uzaktan eğitiminde yardımcı oluyor. Hepsini çok beğeniyorum en çok ailece kuşağı eğitim ailede başlar diyorum”.

Hareket ve oyun etkinlikleri çünkü çocuklar o etkinlikleri izleyerek hem üzerlerinde ki fazla enerjiden kurtulur. Hem rahatlarla hem de pozitif enerji ile doluyor. Spor her zaman mutluluk getirir diyorum”.

“En çok ailece kuşağı diyorum. Çünkü ebeveynlerden ailece kuşağını kesinlikle seyretmelerini istiyorum. Ebeveynler seyrediyorlar ve onlarda inanılmaz değişimler gördüm çocukla iletişimleri benimle iletişimleri beklentileri değişti”.

“En çok beğenerek ve severek izlediğim ailece kuşağı diyorum. Çünkü ebeveynlerden ailece kuşağını kesinlikle seyretmelerini istiyorum. Ebeveynler seyrediyorlar ve onlarda çok faydalı iletişim yönünden fark edilir derecede değişimler gördüm çocukla iletişimleri benimle iletişimleri beklentileri değişti”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinden TRT EBA Anaokulu yayınlarındaki etkinlikler arasında en çok beğenerek ve severek izledikleri etkinliklerin hangisi olduğu sorulmuştur. Katılımcıların genel olarak tüm etkinlikleri beğenerek ve severek izledikleri görülmektedir. Katılımcıların verdikleri yanıtlar incelendiğinde tüm etkinliklerin çocuklara ve müfredata uygunluk, çocuklarını gelişimi konusunda destekleyici nitelikte olduğunu ve tümünü beğenerek izledikleri görüşü hakimdir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulu Programı'nın yayın akışına devamı konusundaki görüşleri incelendiğinde

araştırmaya katılan 25 öğretmenin 24'ünün devam etmesi gerektiği yönünde (f:24), sadece 1 öğretmenin ise (f:1) devam etmemesi yönünde düşünceleri olduğu görülmüştür.

“Kesinlikle devam edilmeli görüşündeyim. Daha fazla geliştirilerek, çocuğu sadece akademik yönden ele alarak değil topluma ve sorumluluklarına dair geliştirilmesi gözetilerek TRT EBA Anaokul etkinlikleri devam ettirilebilir. Ailelerin her yaş grubuna uygun çocuklarının eğitimi için aile eğitimi platformu ve ailelerle soru cevap tarzında bir iletişim hattı veya web platformu oluşturulabilir”.

“Kesinlikle etmeli çünkü evde ailelere güzel bir şekilde rehberlik edip çocuklarıyla kaliteli vakit geçirmelerini sağlıyor. Salgın bitiminde de devam edeceğini düşünürsek çocukların hazırlayıp sunduğu bir çocuk haber kuşağı olabilir. Yine çocukların içinde yer alacağı değişik yarışmalar olabilir”.

“Salgını geçtikten sonra da uzaktan eğitim, TRT EBA Anaokulu Programı yayın akışına kesinlikle devam etmeli çünkü anaokuluna gidemeyen çocuklar var onların sağlıklı gelişimleri ve ilkokula hazırlama açısından ve evde ailelere güzel bir şekilde rehberlik edip çocuklarıyla kaliteli vakit geçirmeleri yönünden yayın akışına devam etmelidir. Çocukların hazırlayıp sunacağı bir program ya da bir çocuk haber kuşağı yayınlanabilir. Yine çocukların içinde yer alacağı değişik yarışmalar olabilir”.

“Öncelikle 0-6 yaş grubu çocukları öz bakım becerilerini yeni kazanmaya başladıkları için covid 19 salgınının önemli kurallarından olan hijyen, maske kullanımı, sosyal mesafe gibi durumlara çok özen gösteremiyorlar. Bu durumu biz öğretmenler olarak çocukları öz bakım alanında destekleyerek ve kuralların uygulanmasında teşvik ederek aşmaya çalışmaktayız. Salgın geçtikten sonra TRT EBA Anaokulu Programı yayın akışına devam etmemesi görüşündeyim. Çünkü birer eğitimci olarak biliyoruz ki çocuğu hissetmek, ona dokunabilmek, birlikte oyunlar oynamak, öğrenmeyi yaşam alanında gerçekleştirmek, birlikte gözlemleyerek keşfetmek eğitimde pozitif etki uyandıracaktır. Akıl oyunları, basit origami, jimnastik vb. gibi dersler eklenebilir”.

Katılımcı öğretmenlerin tamamının Covid 19 salgını geçtikten sonra da uzaktan eğitimin, TRT EBA Anaokulu Programı'nın yayın akışına devam etmesi

konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Birinci eğitim yolu olmasa da destekleyici bir eğitim yöntemi olarak kesinlikle devam etmesi gerektiği düşünülmektedir. Tatil dönemlerinde de çocuklar açısından faydalı olacağı kanaati de hakimdir. Buna karşın çocuğu hissetmek, ona dokunabilmek, beraber oyunlar oynamak gibi etkinliklerin yüz yüze gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünen bir öğretmen de devam etmemesi gerektiğini ifade etmektedir.

TRT EBA anaokulunun da yayınlanan “Aile Kuşağı” teması kapsamında öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde olumlu görüşlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bu görüşlere baktığımızda, çocuklara uygun, müfredatı destekler nitelikte (f:10), ebeveynlere öneriyorum ve ebeveynlerden güzel geri bildirim alıyorum. Çocuklarla konuşmalarımız değişti (f:9), çocuğun sosyal ve duygusal gelişimini desteklemekte (f:1), ailelerin katılımı önemlidir, bu etkinliğe aileler de severek katılmaktadır (f:1), ebeveynler ve aileler için rehberdir (f:2), Ebeveynlere aile içi iletişim hakkında tavsiyelerde bulunmaktadır (f:1) şeklinde olduğu görülmektedir. Olumsuz görüş olarak ise, ebeveynlerin yayına ilgi göstermedikleri (f:1) dile getirilmiştir.

TRT EBA Anaokulu ailece kuşağını ebeveynlere öneriyorum ve ebeveynlerden güzel geribildirim alıyorum. Çocuklara yaklaşma onlarla konuşmalarımız değişti diyorlar”.

“TRT EBA Anaokulu ailece kuşağını bende izliyorum Belma hocayı dinlemek bana değişik huzur veriyor diye bilirim önce biz olumlu duygular beslemeliyiz içimizden ne düşünüyoruz... sonra da insanlara hayvanlara çocuklara için olumlu ve güzel yumuşak şefkat dolu sözlerle hayata pozitif bakıyorum. Ebeveynlere öneriyorum ve ebeveynlerden güzel geribildirim alıyorum ailece kuşağını seyredince düşüncelerim çok değişti diyen ebeveynler oldu”.

“TRT EBA Anaokulu ailece kuşağını çocuklar ve aileler için faydalı buluyorum. Çocukların aileleri ile aktive yapmaları ve birlikte zaman geçirmelerine olanak sağlıyor. Bu nedenle ebeveynlere her zaman öneriyorum ve olumlu geri dönüşler alıyorum. TRT EBA Anaokulu yayınındaki ailece kuşağı çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte olduğunu düşünüyorum”.

“Ebeveynlere TRT EBA Anaokulunu her zaman önerdiğim gibi AİLE KUŞAĞI programını da devamlı olarak hatırlatıp öneriyorum. Özellikle evde ailecek evde farklı etkinlik isteyen ebeveynler çok keyif alarak katılım sağlıyorlar”.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin TRT EBA Anaokulundaki Aile Kuşağı etkinliklerini materyal, çocuğa uygunluk, çocuk menfaati ve müfredatı destekler nitelikte olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan yanıtlar değerlendirildiğinde tüm katılımcıların Aile Kuşağı etkinliklerinin materyal, çocuğa uygunluk ve müfredatı destekler nitelikte olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Katılımcıların tamamının ebeveynlere önerdikleri ve hem kendileri hem ebeveynler hem de çocuklar için çok faydalı olduğunu düşündükleri görülmektedir. Genel olarak keyifli ve verimli olduğu görüşü katılımcılar arasında hakimdir.

C. Hipotezlere İlişkin Bulgular ve Yorum

TRT EBA Anaokulu içerikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi?

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen verilere göre TRT EBA Anaokulu içerikleri ve materyalleri çocukların menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir. Çalışmaya katılan hiçbir öğretmen bunun aksini ifade eden bir yorumda bulunmamıştır. TRT EBA programlarından Bu Eller Ne Yapıyor? Ailece Kuşağı ve EBA LAB programlarının başarılı olduğu ve pandemi sürecinin bitmesinden sonra da devam etmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

TRT EBA Anaokulu yayını, eğitsel açıdan çocukların seyretmesi için ebeveynlere öneriliyor mu?

Görüşme yapılan öğretmenlerin ifadelerine göre TRT EBA Anaokulu yayınları eğitsel açıdan çocukların seyretmesi için ebeveynlere önerilmektedir. Çalışmaya dahil olan öğretmenlerin hemen hemen tümü TRT EBA Anaokulu yayınlarını izlemeleri için verilere önerilerde bulduklarını ifade etmişlerdir. Özellikle Ailece Kuşağı ebeveynlerin izlemesi gereken ve izlediklerinde faydalı olacağı düşünülen TRT EBA Anaokulu programıdır.

TRT EBA Anaokulu eğitim akışı ve içindeki, Fen-Matematik, Türkçe Dil, Oyun, Ailece Kuşığı, EBA LAB gibi etkinlikler ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi?

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri bilgilere göre Fen-Matematik, Türkçe Dil, Oyun, Ailece Kuşığı, EBA LAB gibi etkinlikler ve bu etkinliklerde kullanılan materyaller çocuklara uygun, çocuk menfaatini ve müfredatı destekler niteliktedir. Çalışmaya katılanların aksi bir ifadesi bulunmamaktadır.

VI.SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrenme ve öğretmenin etkili olmasının önemli olduğu günümüzde elektronik ortamda sunulan eğitim yaygınlaşmıştır. Covid-19 pandemisi döneminde bu eğitim sisteminin önemi daha fazla anlaşılmıştır. Pandemi dolayısıyla tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de eğitime fiziksel ortamlarda ara verilmesi, çocukların sağlığını korumayı amaçlayarak yapılmış bir girişimdir. Ancak bu dönemde çocukların eğitimden geri kalmaması da düşünülmüştür. Zira insan hayatında kaybedilen hiçbir günün telafisi yoktur.

Covid-19 pandemisinde tüm eğitim kademelerinde olduğu gibi okul öncesi eğitimde de bir araya gidilmiştir. Ancak bu arada eğitimin aksatılmaması adına uzaktan eğitim sistemi içerisinde TRT EBA Anaokulu yayınları ile bu eksiklik giderilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada okul öncesi dönem çocuklarının dijital kaynaklardan bilgi edinmesi konusu incelenmiştir. Bu amaçla yapılan çalışmada TRT EBA Anaokulu değerlendirilmiştir. Araştırmaya 25 kadın okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerin tamamı kamu sektöründe görev yapan öğretmenlerdir. Öğretmenlere TRT EBA Anaokulu programlarını değerlendirmeleri için toplamda 14 adet soru sorulmuştur. Bu sorular TRT EBA Anaokulu yayınlarını içerik, materyal, çocuklara uygunluk, çocukların menfaati, müfredat, ebeveynlere önerilmesi durumlarını tespit etmeye yöneliktir.

Çalışma sonucunda görüşme yapılan öğretmenlerden elde edilen verilere göre TRT EBA Anaokulu yayınlarının ders içeriklerinin yeterli olduğu yönünde görüş birliği vardır. Öğretmenler programların çocuklara uygun ve çocukların menfaatini ve müfredatı destekler nitelikte olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenler TRT EBA Anaokulu yayınlarını ebeveynlerin izlemesi gerektiğini ve bu konuda önerilerde bulduklarını ifade etmektedirler. Hatta bazı öğretmenler ebeveynlerden bu konuda geri dönüşler aldıklarını, ebeveynlerin yayınları eğlenceli ve faydalı bulduklarını da dile

getirmişlerdir. Elbette ebeveynlerin çocuklarının eğitimlerine destek olmaları için ve çocukların bazı uygulamaları yapabilmeleri için (Deney, etkinlik vb.) izlemeleri ve fikir sahibi olmaları gerekmektedir.

Araştırmanın sonucuna göre genel olarak değerlendirildiğinde TRT EBA Anaokulu eğitim akışı ve içindekileri çocuklara özellikle bu dönemde son derece faydalı olduğu söylenebilir.

Öztürk ve Çetinkaya (2021) çalışmalarında pandemi döneminde bir eğitim aracı olarak televizyon izlenme oranlarını TRT EBA Anaokulunda özelinde incelemişlerdir. Araştırmalarının sonucunda, uzaktan eğitim derslerinin yapıldığı dönemlerde televizyon izlenme oranlarının artış gösterdiğini, derslerin TRT EBA TV kanalları üzerinden takip edildiğini ve çalışmada öğrencilerin %82'sinin uzaktan eğitim derslerine katıldığı bulgusuna ulaşmışlardır.

Börü vd. (2022) çalışmalarında okul yöneticilerinin örgütsel değişim bağlamında dijital eğitim kullanımına ilişkin görüşleri TRT EBA özelinde incelemişlerdir. Çalışmalarının sonucunda TRT EBA'nın içeriğindeki kazanım değerlendirme etkinliklerinin yeterli görüldüğü, fakat öğrencilerin genel değerlendirmesinde yetersiz kaldığı, öğretmenlerin teknik sorunlar yaşadığı, yaşanan bu sorunlar nedeniyle okulun iş ve işlemlerinin zamanında yapılamadığı, uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin EBA'nın kullanımında zorunlu tutulmamasının önemli sorunlar oluşturduğu, örgün eğitimin EBA yolu ile yapılan eğitimden daha verimli olduğu, EBA'nın içerikleri ve değerlendirme sisteminin örgün eğitim sürecindeki ölçme değerlendirme sürecine göre yetersiz kaldığını tespit etmişlerdir.

Simsar ve Kadim (2017) öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanırlarken; çocuklara, kültür değerlerine ve fiziksel ortama uygun, öğretime yardımcı ve anlaşılır özellikte olmasına ve bunun yanında kullanım sürelerine dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Arnas (2005) sınıfıçi etkinliklerde kullanılacak web sitelerinin, çocuklar uygun olup olmadığının, öğretmenlerce önceden araştırılması ve değerlendirmesi gerektiğini söylemişlerdir. Öğretim süreci içerisinde kullanılacak teknolojik malzemelerin uygun zamanda ve zaman tasarrufu için ve kesinlikle doğru olarak kullanılması gerektiği ifade edilebilir. Kaçan ve Kimzan (2017) ile Kartal ve Güven (2006) okul öncesi eğitim

kurumlarında, bilgisayar teknolojilerine erişim ve kullanımlarının sınırlı olduğunu belirtilmişlerdir. Akkaya (2019) okul öncesi eğitim öğretmenlerinin bilişim teknolojileri hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Araştırmalarının sonucunda öğretmenlerin okul öncesi eğitimde bilişim teknolojileri kullanımına karşı olumlu tutuma sahip olduklarını tespit etmiştir. Akyel (2020) çalışmasında okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuklara uygulanan dijital oyun destekli sosyal beceri eğitim programının sosyal beceri kazanımına etkisini incelemiştir. Çalışmasının sonucunda Dijital Oyun Destekli Sosyal Beceri Eğitim Programı'nın çocukların sosyal beceriler kazanımlarında olumlu yönde etkilediğini ve bu etkinin kalıcı olduğunu saptamıştır.

Akkaş Baysal vd. (2022) araştırmalarında, TRT EBA, canlı dersler ve EBA aracılığı ile ilköğretim seviyesinde uygulanan uzaktan eğitime yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine dayanan bir değerlendirme yapmayı amaçlamışlardır. Araştırmalarının sonucunda EBA, EBA ve canlı derslerin kullanışlı ve rahatlıkla takip edilebilir olduğunu, öğrencilerin öğrenme ihtiyacını karşılamada yararlı ve yeterli olduğunu ve eğitimlerin bütünlüğünü sağlama açısından da etkili olduğunu bulmuşlardır. Araştırma bulguları arasında öğretmenlerin, EBA ve canlı derslerin internet, yoğunluk, bağlantı, cihaz eksikliği gibi sorunlardan ötürü kimi zaman her öğrenciye ulaşamadıklarını, EBA üzerinden öğrencilerle iletişim kurmada zorluklar yaşadıklarını da tespit etmişlerdir.

Öğretmenlerin çoğunluğu, canlı derslerle ilgili planlamanın çocukların gelişimlerine ve müfredata uygun olduğunu ve canlı derslere belirlenen saatte öğrencilerin katılımlarının verimli olduğunu belirtmişler; fakat bazı öğretmenler canlı ders planlamasının uygun olmadığını ve belirlenen zamanda canlı derslere erken saatte olması gibi sebeplerden ötürü öğrencilerin katılımlarının verimsiz olduğunu ifade etmişlerdir. Son olarak da katılımcılar uzaktan eğitim sürecinde yaşanan eksikliklerin giderilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Araştırma sonucunda aşağıdaki önerilerde bulunabilmek mümkündür;

TRT EBA etkinlik içerikleri okul öncesi dönem eğitiminden üniversite de dahil olmak üzere çeşitlendirilebilir.

TRT EBA etkinlik ve içeriklerin materyallerinin öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda genişletilebilir.

Yapılacak yeni araştırmalarda öğrencilerin ve ebeveynlerin de görüşleri ele alınabilir.

Okul öncesi eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımının öğretim sürecine, çocuklara ve öğretmenlere sunduğu olumlu katkılar göz önünde bulundurulduğunda, tüm okul öncesi kurumların ve sınıfların teknik altyapı ve teknolojik materyaller bağlamında erişiminin sağlanması uygun olabilir.

Eğitim öğretim sürecinde kullanılacak farklı teknolojiler konusunda okul öncesi öğretmenlerinin bilinçlendirilmesi üniversite eğitimlerinden başlayarak sağlanabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerde, eğitim öğretim süreçlerinde kullanılacak farklı teknolojilerle ilgili uygulamalı eğitimler verilmesi uygun olabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin, teknoloji hususunda kullanım ve eğitim durumları araştırılarak öğretmenlere yönelik eğitimlerin düzenlenmesi ve bu eğitimlerin tekrarlanarak öğretmenlerin yenilenen teknolojilerle ve bu teknolojilerin kullanımları hakkında tekrar bilgilendirilmesi önerilebilir.

VII. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- ARI, M., VE BAYHAN, P. (1999). **Okul öncesi dönemde bilgisayar destekli eğitim**. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- BAŞAL, H.A., (2005). **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul.
- ÇETİN, E. (2013). Eğitsel dijital oyunlar. M.A. Ocak (Ed.), **Tanımlar ve temel kavramlar içinde** (s.2-18). Ankara: Pegem Akademi.
- GÜNDOĞDU, A. (2008). Sivil anayasa talebimiz ve eğitim anlayışı. **Eğitime Bakış**, 1-2.
- HAKTANIR, G., TURAŞLI, N. K., DOĞAN, Ö., DAĞLIOĞLU, E., ŞEN, S., GÜLEÇ, H. Ç., DERETARLA GÜL, E., ALAT, Z., DEROBALI, N., ASLAN, Ü., ACER, D., GÜLER, T. (2009). **Okul Öncesi Eğitime Giriş**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İŞMAN, A. (2015). **Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı**. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- KAYA, A. (2014). Öğretimin parçası olarak teknoloji kullanımı. T. **Dilci içinde, Öğretim ilke ve yöntemleri** (s. 223-244). İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- KÖKSALAN, B. (2010). Okul öncesi eğitimin tarihsel gelişimi. S. Tümkaya, ve F. Gülaçtı içinde, **Erken çocukluk eğitimi** (s. 71-77). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MCEWAN, E. K. (2002). **Seven steps to effective instructional leadership**. Corwin Press.

- RAMAZAN, O., (2007). **Okul öncesi Eğitim Kurumlarında Fiziksel Ortam, Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular**, Ed.: Oktay, A., Unutkan, Ö., Morpa Yayıncılık, İstanbul.
- ŞEN, S. (2009). **Okul öncesi dönem çocukların temel özellikleri ve gereksinimleri**. G. Haktanır (Ed.) içinde, *Okul öncesi eğitime giriş* (s. 81-133). Ankara: Anı Yayıncılık.
- ŞİMŞEK, N., ve ÇINAR, Y. (2008). **Okul öncesi dönemde fen ve teknoloji öğretimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- TURAŞLI, N. K. (2009). **Okul öncesi eğitimin tanımı kapsamı ve önemi**. G. Haktanır (Ed.) içinde, *Okul öncesi eğitime giriş* (s. 1-24). Ankara: Anı Yayıncılık.
- TÜMKAYA, S., ve GÜLAÇTI, F. (2010). **Erken çocukluk eğitimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- UNESCO. (2002). **Information and communication technology in teacher education, a planning guide**. Paris: UNESCO Yayınları.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2003). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayınları

DERGİLER

- AKKAŞ BAYSAL, E., OCAK, G., ERGUN, M. & YURTSEVEN, R. (2022). Ortaöğretimde Uzaktan Eğitim Aracı Olarak EBA ve EBA TV Kullanımına İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri. **Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 24 (1) , 82-96 .
- ARNAS, Y. A. (2005). Okul öncesi dönemde bilgisayar destekli eğitim. **Eurasian Journal of Educational Research**, 36-47.
- ATA DOĞAN S. AKMAN B. (2019) **Okul Öncesi Eğitimden Lise Eğitimine Matematik-Müzik İlişisini Ele Alan Ulusal Araştırmaların İncelenmesi** ISSN: 2602-2516 Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi Journal of Interdisciplinary Educational Research 2019;

3(5);40-56 Geliş Tarihi: 29.03.2019 Journal of Interdisciplinary Educational Research 2019; 3(5);40-57 Kabul Tarihi: 03.08.201

BABAROĞLU, A. (2018). Eğitim ortamları açısından okul öncesi eğitim kurumları, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 18(3), 1313-1330.

BOZKURT, A. (2014). **Homo ludens dijital oyunlar ve eğitim. Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi**. 5(1),1-21.

BÖRÜ, Ü.; ELHAKAN BÖRÜ, A.; YILDIZ, Ö.; ÇİÇEK, S., BULUT YILDIZ, H. VE SAVAŞ YILDIZ, S. (2022). **Okul Yöneticilerinin Örgütsel Değişim Bağlamında Dijital Eğitim (Eba ve Eba TV) Kullanımına İlişkin Görüşleri**, *IDEA STUDIES Journal*, Vol: 8, Issue: 42, pp.396-405.

CİVELEK P. UYANIK G (2020) **Okul öncesi eğitimde ‘Okul Dışarıda Gün’ etkinliklerinin incelenmesi: Covid-19 pandemisinin etkisi** Year 2020, Volume 3, Issue 2, 116 - 134, 26.11.2020 <https://doi.org/10.33400/kuje.814337>

ÇENBERCİ, S.ve ÖZGEN, K. (2021). Matematik öğretmen adaylarının etkinlik tasarımında günlük yaşamla ilişkilendirmeyi yansıtmaya yönelik görüşleri, becerileri ve örneklerii, **Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi**, 12(1), 70-95.

ÇUKUR, D. ve GÜLLER DELİCE, E. (2011). Erken Çocukluk Döneminde Görsel Algı Gelişimine Uygun Mekan Tasarımı, **Aile ve Toplum, Eğitim, Kültür ve Araştırma Dergisi**, Yıl: 12, 7(24).

DÖNMEZLER E. 2016, **Okul Öncesi Dönemde Uygulanan Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmalarının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi** *Turkish Journal of Primary Education, Mersin Cumhuriyet Anaokulu, 1, 42-53 Türkiye Geliş tarihi: Eylül 2016 Kabul tarihi: Kasım 2016

DURUALP, E. ve ARAL, N. (2010). Altı yaşındaki çocukların sosyal becerilerine oyun temelli sosyal beceri eğitiminin etkisinin

incelenmesi. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)**, 39, 160-172.

EGELİ, S. ve ÖZDEMİR, M. B. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin **KKTC eğitim sistemine yansımalarına genel bir bakış**, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, Cilt: 9, Sayı: 27, 779-804.

EGELİ, S. VE ÖZDEMİR, M. B. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin KKTC eğitim sistemine yansımalarına genel bir bakış. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(27), 779-804.

GURBETOĞLU, A. ve GENÇ YÜCEL, B. (2019). Okulöncesi eğitim kurumu yöneticilerinin liderlik stilleri ile öğretmenlerin iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi, **Temel Eğitim Dergisi**, 1(2), 6-19.

İNAN, H. Z. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde okul öncesi eğitimin yeniden yapılandırılması, **Milli Eğitim Dergisi**, Özel Sayı, Sayı: 1, Cilt: 49, 831-849.

KAÇAN, M. O., ve KİMZAN, İ. (2017). Öğretmenlerin okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. **Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi** (12), 203-215.

KAROĞLU H, ESEN ÇOBAN A (2019) **Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimde Dil Gelişimi ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi** Cilt 21, Sayı 1, 211 - 229, 29.04.2019 <https://doi.org/10.17556/erziefd.432657>

KARTAL, G., ve GÜVEN, D. (2006). Okul öncesi eğitimde bilgisayarın yeri ve rolü. **Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi**, 23(1), 19-34.

KILDAN, O., (2007). Okul Öncesi Eğitim Ortamları, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, 15(2), ss. 501-510.

KOVES-MASFETY, V., KEYES, K., HAMILTON, A., HANSON, G., BİTFOİ, A. GOLİTZ, D. KOC, C., KUIJPERS, R. LESİNSKIENE, S. MİHOVA, Z., OTTEN, R., FERMANIAN VE PEZ, O. (2016). Is time spent playing video games associated with mental health, cognitive and social skills in young children? **Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol**, 51, 349–357.

- KURBANOĞLU, S. (2002). WWW bilgi kaynaklarının değerlendirilmesi. **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, 19(1). 11-25.
- KÜÇÜKOĞLU, A. ve ÖZERBAŞ M. A, (2004). Eğitim Ergonomisi ve Sınıf İçi Fiziksel Değişkenlerin Organizasyonu, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**.
- LAWRENCE, M. S. (2018). Preschool children and ipads: observations of social interactions during digital play. **Early Education and Development**, 29(2), 207-228.
- ÖZTÜRK, B. ve ÇETİNKAYA, A. (2021). Pandemi döneminde bir eğitim aracı olarak televizyon: **TRT EBA TV. İNİF E- Dergi**, 6(1), 140-162.
- SAYAN, H. (2016). Okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımı. **21.Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi**, 5(13), 67-83.
- SHERİDAN, S., (2001). **Pedagogical Quality in Preschool**, An Issue of Perspectives Act a Universitatis Gothoburgensis, ss.14-82.
- SİMSAR, A., ve KADİM, M. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumları ve bunun öğretime etkisi. **Sosyal Bilimler Dergisi**, 7(14), 127-146.
- ŞENTÜRK U., YILMAZ A., GÖNENER U. (2015) **Okul Öncesi Dönemde Motor Gelişime Yönelik Hareket Eğitimi ve Oyun Çalışmalarının İçerik Analizi**, Spor Yönetimi Ve Bilgi Teknolojileri Dergisi Issn: 1306-4371 Cilt:10 Sayı:2 2015 4
- TÜRKOĞLU, B. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının perspektifinden okul öncesi dönemde drama etkinlikleri, **Yaratıcı Drama Dergisi**, 14(1), 137-160.
- YİĞİT, Y., YILDIRIM, S. ve ÖZDEN, Y. (2000). Web tabanlı internet öğreticisi: Bir durum çalışması. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 19(19). 166-176.
- YURTSEVEN, R., ERGÜN, M., OCAK, G. & BAYSAL, E. A. (2021). Eba (Eğitim ve Bilişim Ağı) ve Eba Tv aracılığıyla ilkokul düzeyinde uygulanan uzaktan eğitime yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. **Turkish Studies - Education**, 16(3), 1809-1836.

ZEMBAT, R., (1994). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yönetici Özellikleri, **M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, (6), ss. 313-323.

TEZLER

AKKAYA, S. (2019). Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Hakkındaki Görüşleri (Aksaray İli Örneği), *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

AKSOY, P. (2014). Hikâye anlatma temelli ve oyun temelli sosyal beceri eğitiminin anasınıfına devam eden çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

AKYEL, A. İ. (2020). Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam eden Çocuklara Uygulanan Dijital Oyun Destekli Sosyal Beceri Eğitim Programının Sosyal Beceri Kazanımına Etkisi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Ankara.

DALBUDAK Z (2006) Anaokulu Öğretmenlerinin Drama Etkinliklerini Kullanmaları Üzerine Bir Araştırma Yüksek Lisans Tezi Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi (Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi) Anabilim Dalı Ankara 2006

GÖK, A. (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumları ve bunun öğrenci ilgi ve dikkat düzeyine ilişkin görüşler. *Yayımlanmamış yüksek lisans tezi*. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

GÜLEŞ, F., (2013). Okul Öncesi Eğitimde Fiziksel Çevreye İlişkin Kalite Standartlarının Belirlenmesi, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KACAR, A. Ö. (2006). Okul öncesi eğitimde bilgisayar destekli eğitimin rolü. *Yayımlanmamış yüksek lisans tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

TECEN, B. (2018). Okul Öncesi Dönem Ses Eğitiminde Dijital Oyun Temelli Destekleyici Aktivitelerin Çocukların Sesli Harfleri Öğrenmelerine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

YILMAZ BURSA, G. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin çocukların duyu düzenleme becerilerini destekleyici uygulamalarına ilişkin görüşleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

İNTERNET KAYNAKLARI

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) (2016a). Hakkında: EBA Nedir?. [Çevrim-içi: <http://www.eba.gov.tr/hakkinda/tam>], Erişim tarihi: 25 Şubat 2021.

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) (2016b). EBA ders: Giriş. [Çevrim-içi: http://giris.eba.gov.tr/EBA_nGIRIS/giris.jsp], Erişim tarihi: 25 Şubat 2021.

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) (2021). Hakkında: EBA Nedir?. [Çevrim-içi: <http://www.eba.gov.tr/hakkinda/tam>], Erişim tarihi: 24 Aralık 2021.

FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi (2017a). Proje Hakkında: İçerik. [Çevrim-içi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/icerik/>], Erişim tarihi: 25 Şubat 2021.

FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi (2017b). Proje Hakkında. [Çevrim-içi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/proje-hakkinda/>], Erişim tarihi: 25 Şubat 2021.

ILGIN, S. (2022). Nitel Araştırma Yöntemleri, <https://istanbulbogazicienstitu.com/nitel-arastirma-yontemleri-nelerdir>, (Erişim Tarihi: 06.06.2022).

KIZILTAŞ, E. VE SAK, R. (2016). Okul öncesi eğitimde alan gezisi etkinlikleri, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/296103>, Erişim tarihi: 24 Temmuz 2022.

- MEB. (1993). *Okul öncesi komisyon raporu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEB. (2014). Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği. <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf> Erişim tarihi: 24 Aralık 2021.
- SOYDAŞ, S. (2021). Dünyada Uzaktan eğitim, <https://temsil.org/dunyada-uzaktan-egitim/>, (Erişim Tarihi: 22.02.2022).
- YILDIRIM, S. (2021). Pandeminin Dünya Çapında eğitime Etkileri, <https://egitimekonomisi.org/pandeminin-dunya-capinda-egitime-etkileri/>, (Erişim Tarihi: 26.03.2022).

DIĞER KAYNAKLAR

- DURSUN, A., KIRBAŞ, İ. VE YÜKSEL, M. E. (2015). Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi ve proje üzerine bir değerlendirme. 20. Türkiye’de İnternet Konferansı, 1-3 Aralık 2015, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Türkiye.
- KOÇ, A. A., TAYLAN, E. E., VE BEKMAN, S. (2002). Türkiye’de okul öncesi eğitimi; hizmete duyulan ihtiyaçların saptanması ve çocuğun dil yetisi düzeyinin değerlendirilmesi araştırma raporu. İstanbul: AÇEV.
- MEB.** 25.10.2022 · 25 Ekim 2022 Tarihli ve 31994 Sayılı Resmî Gazete 1. Mükerrer

EKLER

Ek 1: İlçe MEB İzin Yazısı

Ek 2: İlçe MEB İzin Onay Yazısı

Ek 3: Etik Kurul İzin Yazısı

Ek 4: Kontrol Listesi (Görüşme Formu)

Ek 1: İlçe MEB İzin Yazısı

T.C.
BAĞCILAR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-91391998-44-24172697

14.04.2021

Konu : Anket Çalışması

(Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR)

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi : Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR'in 13/04/2021 tarih ve 24092407 sayılı dilekçesi.

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR ilgede kayıtlı dilekçesi ile "Okul öncesi dönemde çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: eba tv anaokulu" konulu tez araştırmasını ilçemiz okul öncesi, ilkokul ve ortaokullarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ile tamamlamasını talep etmekte olup, araştırma çalışmasını yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Murat KÜÇÜKKAYA
Şube Müdürü

EK: Dilekçe ve Ekleri.

OLUR

Mustafa YILMAZ
İlçe Millî Eğitim Müdürü

Adres : Yavuz Selim Mah. 1000 Sk. No.10-12

Bağcılar Hükümet Köşkü

Telefon No : 0 (212) 474 30 37

E-posta : bagcilar24@meh.gov.tr

Adresi : meh@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Hüseyin ADNA (Dahili 159)

Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

İnternet Adresi: <http://bagcilar.meb.gov.tr> Faks 2124743038

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksogru.meb.gov.tr> adresinden d3d5-a56a-33b8-9371-1db5 koda ile teyit edilebilir.

Ek 2: İlçe MEB İzin Onay Yazısı

T.C.
BAĞCILAR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-91391998-44-24232302

15.04.2021

Konu : Anket Çalışması

(Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR'in 13/04/2021 tarih ve 24092407 sayılı dilekçesi.
b) Müdürlük Makamının 14/04/2021 tarih ve 24172697 sayılı Onayı.

Meliha HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR ilgi (a) dilekçesi ile "Okul öncesi dönemde çocukların dijital kaynaklardan bilgi edinmesi: eba tv anaokulu" konulu tez araştırmasını ilçemiz okul öncesi, ilkokul ve ortaokullarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ile tamamlamasını talep etmekte olup, Müdürlük Makamının ilgi (b) onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinize ve gereğini rica ederim.

Murat KÜÇÜKKAYA
Müdür a.
Şube Müdürü

Ek : İlgi (b) Onay ve Ekleri.

DAĞITIM:

Gereği:

Resmi Okul Öncesi, İlkokul ve Ortaokul Müdürlükleri.

Adres : Yavuz Selim Mah. 1000 Sk. No 10-12
Bağcılar Hükümet Konağı
Telefon No : 0 (212) 474 30 37
E-Posta: bagcilar34@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@is01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.

Bölge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Hüseyin ADNA (Dahili 159)

Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

İnternet Adresi : <http://bagcilar.meb.gov.tr> Faks:2124743038

CS e-Devlet güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır. <https://evrakkodgu.meb.gov.tr> adresinden

56fd-798d-3931-87d5-b077 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 3: Etik Kurul İzin Yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.11.2021-30343

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-88083623-020-30343
Konu :Etik Onayı Hk.

11.11.2021

Sayın MELİHA HACİMEHMETOĞLU KANDEMİR

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 27.10.2021 tarihli ve 2021/11 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Bilgilerinize rica ederim.

Dr.Öğr.Üyesi Alper FİDAN
Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSU3T8C5V3 Pin Kodu : 68552

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Kep Adresi : iau.yaziisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

Ek 4: Kontrol Listesi (Görüşme Formu)

“Okul Öncesi Dönem Çocukların Dijital Kaynaklardan Bilgi Edinmesi: TRT EBA Anaokulu adlı yüksek lisans tezi İstanbul Aydın Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı Okul Öncesi Öğretmenliği programında hazırlanmaktadır. Araştırmanın danışmanlığı Prof. Dr. Belma Turgut tarafından yapılmaktadır. Araştırma ile okul öncesi dönem çocuklarının eğitiminde dijital kaynakların yeterlilikleri ile ilgili olarak okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri alınacaktır. Çalışmaya soru formlarına yanıt vererek destek olan tüm okul öncesi öğretmenlerine teşekkürlerimi sunarım.

Meliha HACİMEHMETOĞLU

Prof. Dr. Belma TUĞRUL

Demografik Bilgiler

Yaş:

Cinsiyet: Kadın Erkek

Medeni Dururum: Evli Bekar

Eğitim Durumu: Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans ( )
Diğer.....

Mesleki Kıdem: 1-5 Yıl 6-10 Yıl 11-15 Yıl 16 Yıl ve Üzeri

1.TR T EBA Anaokulu içerikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

2.TR T EBA Anaokulu yayını, eğitsel açıdan çocukların seyretmesi için ebeveynlere öneriyor musunuz? Önerdiyseniz ebeveyn görüşleri nelerdir?

3.TR T EBA Anaokulu yayınındaki MÜZİK etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

4. TRT EBA Anaokulu yayınındaki DRAMA etkinlikleri çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

5. TRT EBA Anaokulu yayınındaki FEN-MATEMATİK etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

6. TRT EBA Anaokulu yayınındaki TÜRKÇE DİL etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

7. TRT EBA Anaokulu yayınındaki SANAT etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

8. TRT EBA Anaokulu yayınındaki OYUN etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

9. TRT EBA Anaokulu yayınındaki HAREKET etkinlikleri çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isterseniz, neler önerirsiniz?

10 TRT EBA Anaokulu yayınındaki AİLECE KUŞAĞI çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Ailece kuşağını

**ebeveynlere öneriyor, ebeveynler ve sizin için de faydalı buluyor musunuz?
Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?**

Ailece kuşağına siz de bir şeyler eklemek isteseniz neler önerirsiniz?

11. TRT EBA Anaokulu yayınındaki BU ELLER NE YAPIYOR etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isteseniz, neler önerirsiniz?

12. TRT EBA Anaokulu yayınındaki EBA LAB etkinlikleri ve materyalleri; çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekler nitelikte mi? Bu konu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Etkinliğe siz de bir şeyler eklemek isteseniz, neler önerirsiniz?

13. TRT EBA anaokulu yayınındaki çocuğa uygun, çocuk menfaatini ve müfredatını destekleyen etkinliklerin içinden en çok beğenerek ve severek izlediğiniz etkinlik hangisidir? Neden?

14. Covid 19 Salgını geçtikten sonra da uzaktan eğitim, TRT EBA Anaokulu Programı yayın akışına devam etmesi konusu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

TRT EBA Anaokulu Programı yayın akışına, siz de bir şeyler eklemek isteseniz, neler önerirsiniz?

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Meliha Hacımeahmetoğlu Kandemir

Öğrenim Durumu

Yüksek Lisans :T.C. İstanbul Aydın Üniversitesi
Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalı 2019-2022

Lisans : KKTC. Lefke Avrupa Üniversitesi
Okul Öncesi Öğretmenliği 2013-2015

Ön Lisans : Açık Öğretim Fakültesi
Adalet 2020- 20... (halen okuyor)

Ön Lisans :T.C. İstanbul Arel Üniversitesi
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi 2010-2012

Lise: : Açık Öğretim Lisesi
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi 2006-2010

Mesleki Deneyim

İstanbul Özel Uygulama Okulu: Öğretmen
Eylül 2012- Haziran 2013

Yaşar Doğu ilkokulu : Öğretmen
Eylül 2016 -Haziran 2017

Özel Duha Özel Eğitim ve Rehabilitasyon merkezi: Öğretmen
Ekim 2018- Ekim 2021

Özel Çekmeköy Dilgem Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi: Öğretmen
Ekim 2021-2022